

Årsrapport 2014

Post- og teletilsynet (PT)

1. januar 2015 byttet PT navn til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet

I. Leders beretning	4
II. Introduksjon til virksomheten og nøkkeltall fra regnskapet	7
III. Årets aktiviteter og resultater	8
1. Robuste, sikre og pålitelige ekomnett og -tjenester	8
1.1. Tilsyn for å kontrollere at krav blir fulgt	8
1.1.1 Kabel-tv-nett og parkabelnett	9
1.1.2 Mobilforsterkere	9
1.1.3 Stedlig tilsyn hos Telenor Norge AS	9
1.1.4 Tilsyn i etterkant av hendelser og utfall	9
1.2. Minstekrav til batterikapasitet og prioritet i mobilnett	10
1.2.1 Vedtak om reservestrøm i mobilnett	10
1.2.2 Prioritet i mobilnett	11
1.2.3 Forsterket ekom	11
1.3. Etablering av funksjon for tildeling av støtte til bredbåndsutbygging	12
1.4. Videreutvikling av nettvett.no til en nasjonal portalløsning	13
1.5. Hendelseshåndtering i ekomsektoren, EBR og andre tiltak	13
1.6. Spesielt om samfunnsikkerhet og beredskap m.v.	14
2. Effektiv regulering og velfungerende markeder	18
2.1 Markedsanalyser og vedtak	18
2.1.1 Sluttbrukermarkedet for fasttelefoniabonnement (markert 1) og grossistmarkedene for originering og terminering av offentlig telefontjeneste i fastnett (markert 2 og 3)	18
2.1.2 Markedene for terminering av tale i mobilkommunikasjonsnett (markert 7)	19
2.1.3 Markedet for tilgang til og originering i mobilkommunikasjonsnett (markert 15)	20
2.1.4 Oppfølging av markedene for LLUB-tilgang og Bredbåndsaksess (markert 4 og 5)	21
2.2. Sammenhengen mellom teknologiutviklingen og regulering/regelverk	23
2.3. Forenkling av regelverk for utstyr, nett, tillatelser og autorisasjoner	24
2.4. Posttilsyn	24
2.4.1 Brudd på enerettsbestemmelsen i postloven § 6	24
2.4.2 Postens konsesjonsrapport for 2013	24
2.4.3 Maksimalgrense for unntak fra kravet til utleveringshyppighet	25
3. Frekvenser, nummerserier, domenenavn og IP-adresser	26
3.1. Klarere definisjon av dekning i mobilnett	26
3.2. 700 MHz-båndet	26
3.3. Forenklet lisensiering	27
3.4. Overgangen til digital radio	28
3.5. Funksjonsfordelingen mellom departement og tilsyn	28
3.6. 1800 MHz-auksjonen	29

3.7.	800 MHz- og 900 MHz-auksjon offshore.....	29
3.8.	Varsling om mobilregulert sone	30
3.9.	Utredning om egne tilbyderkoder for videreselgere	30
3.10.	Oversettelse/oppslag mellom telefonnummer og IP-adresser.....	30
4.	Sikre at samfunnet er orientert om utviklingen i markedene.....	31
4.1.	Dialog med bransjeaktører.....	31
4.2.	Alternativer for Telepriser.no.....	31
4.3.	Besøke fylkesmenn.....	32
4.4.	Bredbåndsrapport	32
5.	Ivareta norske interesser.....	33
5.1.	Nasjonal dialog om Internett.....	33
5.2.	Åpent og ikke-diskriminerende Internett med forutsigbar kvalitet.....	34
5.3.	EU-kommisjonens forslag om Ett europeisk ekomarked	34
5.3.1	Nettnøytralitet	35
5.3.2	Internasjonal gjesting.....	35
6.	Utvalgte volumtall	37
7.	Ressursbruk og måloppnåelse.....	40
IV. Styring og kontroll i virksomheten.....		42
1.	Internkontroll og risikovurdering	42
2.	Personnlemmessige forhold	43
3.	Effektivisering og forenkling.....	45
V. Vurdering av framtidsutsikter		46
VI. Årsregnskapet		49
1.	Ledelseskommmentar årsregnskapet 2014	49
2.	Bevilgningsrapportering	51
3.	Artskontorapporteringen	52

I. Leders beretning

2014 har vært et svært begivenhetsrikt år, både for den norske ekombransjen og for Post- og teletilsynet (PT). Store endringer i konkurransebildet ble varslet da Tele 2s norske virksomhet ble kjøpt opp av TeliaSonera i juni. Oppkjøpet har vært til vurdering hos Konkurransetilsynet (KT) hele høsten 2014, og ved årsskiftet hadde KT ikke konkludert.

Denne uavklarte situasjonen har medført at PTs auksjon av frekvenser i 1800 MHz-båndet ble utsatt. Det samme gjelder den igangsatte nyvurderingen av marked 15 (tilgang til mobilnett), der Telenor etter dagens regulering er definert til å ha sterk markedsstilling og dermed pålagt å gi andre selskap tilgang til sitt mobilnett. I september ble det også klart at TDC kjøper Get og dermed er enda en stor aktør i det norske markedet skapt.

Samferdselsdepartementet og PT har inntil 2014 delt ansvaret for å tildele frekvenser til ulike formål og aktører. I 2014 overtok PT ansvaret for all førstelinjebehandling av frekvenssøknader, og departementet blir bare involvert når tildelingene kan antas å ha særlig politisk interesse. Vi anser dette som en viktig effektivisering både for næringslivet og forvaltningen.

Arbeidet med sikkerhet og beredskap har i 2014 blitt en enda mer markant del av PTs arbeid. Nye og helt nødvendige interne rutiner er på plass for å håndtere utfall og problemer på grunn av både uvær, tekniske feil og mulige forsettlige angrep i nettene. Antallet utfall som har ført til at vi setter beredskap er økende, og i 2014 var det flere hendelser der tilbyderne ikke varslet PT i tråd med regelverket.

Korrekt og rettidig varsling er viktig for at myndighetene skal kunne planlegge og gjennomføre tiltak for å minimalisere ulempene ved utfall i elektronisk kommunikasjon.

I 2014 var det særlig én teknisk hendelse som fikk hele samfunnets oppmerksomhet; Telenors utfall i knappe tre timer en ettermiddag i oktober. På grunn av en brist i rutinene ved planlagt arbeid i nettet, mistet selskapets kunder mobil taleforbindelse. Denne hendelsen hadde stort skadepotensiale, og uroen den skapte viste i sin fulle bredde hvor grunnleggende viktig det er med kommunikasjonstjenester som fungerer nesten uansett forhold.

PT følger opp slike alvorlige hendelser med formelle reaksjoner, men legger også stadig mer vekt på forebygging. Vi har i 2014 jobbet systematisk med informasjon og rådgivning både til netteierne, resten av bransjen og andre myndigheter, nettopp med bakgrunn i samfunnets totale avhengighet av elektronisk kommunikasjon.

Hensikten er å styrke samfunnskritiske aktører i særdeleshet, slik at det ikke skal være tvil om hva man kan forvente av tjenester og infrastruktur, og hvordan man best kan sikre seg ved utfall.

PT har i 2014 offentliggjort flere analyser og rapporter som både gjør et dykk ned i dagens tall og brukervaner, og som ser fremover. En stor rapport om bredbånd i Norge ble presentert for bransje og media i høst, og førte til en rekke store medieoppslag.

PTs nye frekvensstrategi ble positivt mottatt og gir forutsigbarhet for bransjen om hvordan myndigheten vil forvalte frekvensressursene.

PT har også vurdert på hvilke områder vi som organisasjon må styrke oss innenfor en tidsramme på fem år, for å kunne fylle vår rolle som faglig oppdatert myndighet. Gitt den utviklingen vi antar, blant annet med stadig mer ondssinnede handlinger via nettene, må PT styrke sin kompetanse blant annet på cybersikkerhetsområdet. I tillegg vil PT utvikle sin rådgivende rolle overfor selskapene og andre myndigheter videre.

Vårt valg om å være offensive og «på tilbudssiden» er relativt krevende og betyr mange reisedøgn for både ledere og medarbeidere. Samtidig gir PTs omfattende deltakelse både på myndighets- og næringslivsarenaer gevinst i form av god kontakt med bransje, myndigheter og media. Både foredrag og innlegg, bidrag til medieoppslag og debatter er viktige å prioritere, slik at stadig flere beslutningstakere kjenner til mulighetene og begrensingene i elektronisk kommunikasjon. Samfunnet har ikke råd til naive brukere av elektronisk kommunikasjon – til det er det nå for mange svært kritiske funksjoner som styres gjennom elektronikk.

Dette er en side av samfunnsutviklingen som er særdeles viktig, og som det er grunn til å følge med skjerpet årvåkenhet.

I 2014 har PT jobbet sammen med departementet om en ny postlov. Denne ventes å bli vedtatt i Stortingets vårsesjon.

ESA godkjente i juni den nye støtteordningen til utbygging av bredbånd som PT forvalter. 171 søknader fra 16 fylker er mottatt og behandlet. Resultatet av tildelingen er at omlag 10 800 husstander vil få ny eller forbedret bredbåndsdekning.

PT har i 2014 fattet vedtak om at Telenor må gi andre selskaper tilgang til å selge tjenester til sluttbrukere gjennom Telenors fibernett. Vi anser dette som en viktig utvikling av konkurransen i fibermarkedet.

PTs internasjonale engasjement er relativt omfattende, men vi konsentrerer innsatsen der vi mener den gir størst effekt for norsk næringsliv og forvaltning, og der Norge kan gjøre en forskjell.

Engasjementet i BEREC er således i særstilling, og i 2014 har arbeidet med internasjonal gjesting fortsatt vært prioritert for å bidra til forutsigbare og rimelige priser for forbrukere på reise i Europa. I tillegg har arbeidet med nettnøytralitet vært meget sentralt også innenfor rammene av BEREC.

PT har i 2014 sammen med SD ledet Norges delegasjon til ITU Plenipotentiary, og også fulgt politiske myndigheter på diplomatiske utenlandsoppdrag. Vi er svært aktive innen utvalgte felt

der PT og Norge ønsker å være premissleverandør – for eksempel nettnøytralitet og prinsipper for styringen av Internett.

Jeg er svært tilfreds med PTs organisasjon og våre medarbeidere. Sykefraværet er lavt og medarbeiderne er positive og høyt kvalifisert. I 2014 har vi også hatt to lærlinger, og denne ordningen tilfører oss positiv erfaring med unge mennesker som skal ut i arbeidslivet. PTs økonomi har i 2014 vært tilfredsstillende, om enn strammere enn tidligere år. Bevilgningen på post 01 var på 167,2 mill. kr. Ved utgangen av året var det et mindre overforbruk på 1,6 mill. kr. Bevilgning på post 45 var på 12,3 mill. kr, og hele beløpet er benyttet. Når det gjelder tilskudd til telesikkerhet og beredskap (post 70), var det bevilget 89 mill. kr. Hele bevilgningen er disponert som forutsatt. Vi har utbetalt tilskudd til bredbåndsutbygging på til sammen 161,0 mill. kr, som er i tråd med bevilgningene (post 71 og belastningsfullmakt fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet).

Samfunnets totale avhengighet av elektronisk kommunikasjon, og nødvendig myndighetsarbeid som følger av denne, gjør at det er nødvendig å opprettholde og til dels øke midlene som brukes for å sikre innbyggere og næringsliv sikre, rimelige og moderne tjenester. Ressursbruken har også i 2014 vært effektiv, og totalt sett er vi derfor meget godt fornøyd med resultater og måloppnåelse.

Avduking av nytt etatsmerke i januar 2015.

Post- og teletilsynet har i flere år sett behovet for å bytte til et navn som tar opp i seg et mer korrekt bilde av våre myndighetsoppgaver, og som ikke stenger for videre utvikling og nye oppgaver. Vi er derfor svært tilfreds med at statsråden høsten 2014 ba tilsynet om å bytte navn til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) fra 1. januar 2015.

Navneskiftet og nytt etatsmerke var vellykket på plass ved årsskiftet.

Lillesand, 13. mars 2015

Torstein Olsen

direktør i Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Post- og teletilsynet til og med 31.12. 2014)

II. Introduksjon til virksomheten og nøkkeltall fra regnskapet

Post- og teletilsynet (PT) er et statlig forvaltningsorgan underlagt Samferdselsdepartementet. PT arbeider for bærekraftig konkurranse i post- og ekomsektoren, slik at brukere i landet kan tilbys gode tjenester til konkurransedyktige priser.

Opgavene omfatter kontroll av kvaliteten på tjenestene og sikring av konkurransen i markedet for elektronisk kommunikasjon. Posten Norge har en egen konsesjon, og PT har tilsyn med at selskapet etterlever forpliktelsene i denne konsesjonen.

PT holder orden på og forvalter frekvenser for mobil, radio og fjernsyn, og planlegger og forvalter nummerressurser. Autorisasjon av fagpersonell, kontroll av utstyr og arbeid med standarder er andre viktige oppgaver. Vi har også tilsyn med at ekomtilbyderne fyller forpliktelsene sine til å sørge for at ekomnettene er best mulig sikret, og kan stå i mot både dataangrep og belastninger fra ekstremvær.

PTs strategi (2012-2016) peker på tre hovedmål:

PT skal være oppdatert på utviklingen og utfordringene i næringene

PT skal være en offentlig tilrettelegger for aktørene

PT skal være den beste kilde i alle relevante problemstillinger

PT hovedkontor er lokalisert i Lillesand og er organisert i fire avdelinger. Ved utgangen av 2014 hadde PT 157 ansatte.

Topplederen består av:

direktør: Torstein Olsen

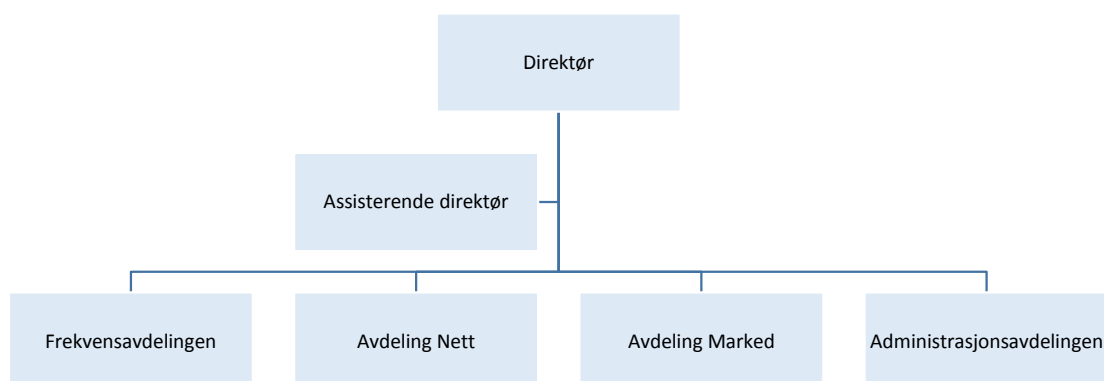
assisterende direktør: Elisabeth Sørbøe Aarsæther

avdelingsdirektør Frekvens: John-Eivind Velure (fra 1. januar 2015)

avdelingsdirektør Nett: Einar Lunde

avdelingsdirektør Marked: Irene Åmot

avdelingsdirektør Administrasjon: Bertil Solheim

Nøkkeltall fra årsregnskapet	2012	2013	2014
Antall Årsverk	131	132	139
Samlet tildeling post 01-99	kr 235 670 000	kr 235 322 000	kr 371 695 000
Utnyttelsesgrad post 01-29	96 %	97 %	101 %
Driftsutgifter	kr 156 071 345	kr 155 344 923	kr 168 841 110
Lønnsandel av driftsutgifter	61 %	62 %	62 %
Lønnsutgifter per årsverk	kr 729 730	kr 731 815	kr 747 338

*) Årsverksberegningen reduseres ikke av ferieuttak eller avspasering, men reduseres for alt annet fravær ≥ 1 dag. Om fraværet/permisjonen er med eller uten lønn er uten betydning for beregningen (jfr. DFØs definisjon)

III. Årets aktiviteter og resultater

I det følgende presenteres PTs resultatoppnåelse i tråd med hovedmål og prioriteringer som følger av tildelingsbrevet for 2014.

1. Robuste, sikre og pålitelige ekomnett og -tjenester

Mål 1: Post- og teletilsynet skal bidra til å sikre at brukerne har tilgang til robuste, sikre og pålitelige elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester.

Post- og teletilsynet skal:

- Gjennomføre stedlig tilsyn med tilbydere for å kontrollere etterlevelse av krav i objektsikkerhetsforskriften, klassifiseringsforskriften og nye krav i ekomloven.
- Sikre gjennomføring av forskrift og vedtak knyttet til sekstimerskrav til batterikapasitet og prioritering i mobilnett.
- Fullføre etableringen av funksjon for tildeling av støtte til bredbåndsutbygging i henhold til ny nasjonal ordning.
- Fullføre arbeidet med videreutvikling av nettvett.no til en nasjonal portalløsning.
- Avklare tilsynets rolle når det gjelder hendelseshåndtering i ekomsektoren, herunder fullfører etableringen av Ekomberedskapsråd (EBR) og foreslå andre nødvendige tiltak for å nå målbildet.

1.1. Tilsyn for å kontrollere at krav blir fulgt

PT utfører hvert år tilsyn med at de som eier eller drifter elektroniske kommunikasjonsnett overholder tekniske krav, og at autorisasjonskravene overholdes ved arbeid i nettene.

1.1.1 Kabel-tv-nett og parkabelnett

I 2014 utførte PT stedlige kontroller av kabel-tv-nett og parkabelnett. Andelen grove tekniske feil som oppdages er færre, og flere benytter autoriserte virksomheter sammenliknet med tidligere.

PT har i 2014 lagt stor vekt på å informere bransjen om hvilke krav som gjelder til nettinstallasjon, og har holdt en rekke foredrag om dette i ulike sammenhenger. Dette har ført til at flere søker om autorisasjon og at eierne av nett er blitt mer bevisste på å følge ekomkrav, både ved nybygg og vedlikehold.

1.1.2 Mobilforsterkere

I 2014 deltok PT i en felles europeisk kampanje for å kontrollere at mobilforsterkere som tilbys i markedet overholder de tekniske kravene. I alt førte kampanjen til at markedsføringen av 17 ulike produkter opphørte.

Det er mobilnetteeierne selv som avgjør om og i tilfelle hvilke forsterkere som kan installeres i deres nett. Det er ikke lov for bedrifter og privatpersoner osv. å installere forsterkere uten tillatelse, for eksempel på arbeidsplassen eller hjemme. PT har i flere år, både ved produkttilsyn og informasjon, hatt fokus på å begrense omsetningen og dermed antatt ulovlig bruk av slikt utstyr.

1.1.3 Stedlig tilsyn hos Telenor Norge AS

PT gjennomførte stedlig tilsyn hos Telenor Norge AS i desember, ved et av objektene som er utpekt som kritisk etter sikkerhetsloven og objektsikkerhetsforskriften. Tilsynsobjektet ble identifisert i forbindelse med prosjektet SAMROS II, og ble gjennomført med bistand fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE).

Målet med tilsynet var å kontrollere om krav etter ekomloven, ekomforskriften, klassifiseringsforskriften og objektsikkerhetsforskriften er oppfylt. Tilsynet tok særlig for seg adgangskontroll/personkontroll, strøm/reservestrøm og beskyttelse av eget utstyr i forbindelse med samlokalisering. Tilsynsrapport med avvik og merknader vil bli ferdigstilt i første kvartal 2015.

1.1.4 Tilsyn i etterkant av hendelser og utfall

PT har gjennom tilsyn med tilbyderne i etterkant av hendelser og utfall i ekomnett- og tjenester, avdekket at flere svakheter går igjen. To av svakheterne som ble avdekket i 2014 er manglende varsling til myndighetene og feil i forbindelse med planlagt arbeid/vedlikehold.

PT iverksatte derfor dokumentbasert tilsyn av utvalgte tilbyderes varslingsrutiner og rutiner ved planlagt arbeid i 2014.

Det dokumentbaserte tilsynet av varslingsrutiner viste at de fleste tilbyderne ikke hadde tilstrekkelige rutiner for varsling, og pålegg om retting av rutinene ble gitt.

Intern opplæring i PT. Tema er kontroll av ekomnett, slik at flere kolleger er klarert til å møte aktører og brukere i markedet.

1.2. Minstekrav til batterikapasitet og prioritet i mobilnett

1.2.1 Vedtak om reservestrøm i mobilnett

PT fattet i juni vedtak om minstekrav til reservestrømkapasitet i landmobile nett. Vedtaket gjelder mobilnettene til Telenor Norge, TeliaSonera Norge, Mobile Norway og ICE Norge.

Vedtaket er utformet med differensierte krav til reservestrømkapasitet. Generelt gjelder et minstekrav på to timer reservestrømkapasitet i mobilnettenes dekningsområder.

I dekningsområdene utenfor tettsteder med mer enn 20 000 innbyggere skal dimensjoneringen av reservestrømkapasitet være risikobasert, og i gjennomsnitt være på minst fire timer. Vedtaket spesifiserer også enkelte unntak fra disse kravene.

Vedtaket er sentralt i arbeidet med å styrke robustheten i mobilnettene og styrke samfunnets evne til å opprettholde viktige samfunnsfunksjoner ved strømutfall. Forlenget funksjonstid for mobilkommunikasjon ved strømutfall vil styrke samfunnets evne til forberedelse og krisehåndtering i en krisesituasjon.

Samtlige tilbydere påklaget vedtaket. PT oversendte klagen med sin innstilling til Samferdselsdepartementet 1. oktober.

1.2.2 Prioritet i mobilnett

Fra 1. juli 2014 tilbyr mobiltilbyderne prioritetsabonnement til virksomheter som ivaretar viktige samfunnsfunksjoner. Tilbydere med egne nett rapporterte om innføring av prioritet i sine nett innen gitte frister.

I rapportene ble også merkostnader dokumentert og PT har dekket disse i tråd med vedtak om kostnadsdekning. PT er generelt godt fornøyd med tilbydernes implementering av kravene i forskriften.

PT har utviklet et administrativt system for godkjenning, registrering og validering av virksomheter som kan inngå prioritetsabonnement. PT har sendt ut informasjon om ordningen til departementer, direktorater, fylkesmenn og kommuner.

Etter et drøyt halvår med ordningen, har PT behandlet søknader fra 150 virksomheter og gitt godkjenning for rundt 4 700 enkeltabonnement. Ordningen øker samfunnets evne til å håndtere krise- eller beredskapssituasjoner, ved at den sikrer brukere med ansvar for særlig samfunnsviktige oppgaver bedre fremkommelighet i mobilnettene.

1.2.3 Forsterket ekom

Forsterket ekom skal sikre opprettholdelse av mobilkommunikasjon i minst tre døgn ved strømutfall. Hensikten er å etablere minst ett område med forsterket ekom per kommune hvor befolkningen og lokal kriseledelse i en krisesituasjon har tilgang på mobilkommunikasjon i minst tre døgn.

I 2014 har PT pålagt aktuelle tilbydere å gjennomføre utbedringstiltak for etablering av forsterket ekom i sju pilotkommuner; Vestvågøy, Vågan, Norddal, Sandøy, Førde, Leikanger og Lillesand. Pilotkommunene er utpekt av fylkesberedskapssjefene i Nordland, Sogn og Fjordane samt Møre og Romsdal. Telenor foreslo i tillegg en pilotkommune.

Det er i 2014 avtalt utbedringstiltak for til sammen 28,7 mill. kr. Tiltakene består i etablering av radiolinje og fiberforbindelser for sikring av redundant transmisjon. Videre gjelder det anskaffelse av batteribanker og faste og mobile nødstrømsaggregater, for å sikre nødstrøm i minimum 3 døgn på basestasjoner og i transmisjonsknutepunkt.

Basert på erfaringene med utbedringsprosjektene i pilotkommunene, vil PT i samarbeid med DSB, utarbeide et program for etablering av forsterket ekom i utpekte områder i alle relevante kommuner.

Alle fylkesmenn har gitt innspill på prioritering av forstrekninger innen sitt fylke. Målsettingen er at det i hver av landets kommuner innen 2020 skal være minst ett område der det er mer

sikkert at elektronisk kommunikasjon virker i en krisesituasjon. Dette forutsetter årlig finansiering av programmet over statsbudsjettene i perioden.

1.3. Etablering av funksjon for tildeling av støtte til bredbåndsutbygging

Den nye tilskuddsordningen for bredbåndsutbygging ble godkjent av ESA 11. juni.

Notifiseringen gjelder for perioden 2014-2017 med en årlig maksimal ramme i samlet offentlig støtte på 500 mill. kr. Enkeltprosjekter kan ikke motta tilskudd (statlig og lokalt) over 80 mill. kr.

PT inngikk avtale med konsulentfirmaet Nexia om produksjon av lokale dekningskart basert på datagrunnlaget fra den nasjonale dekningsundersøkelsen i 2013. Dekningskartene ble tilbudt kommunene som en hjelp i søknadsarbeidet, og om lag 200 kommuner valgte å bestille slike kart.

PT mottok 171 søknader fra 16 fylker med et samlet støttebeløp på 713 mill. kr. Søknadene ble først vurdert og rangert av fylkeskommunene, før de ble sendt PT. Unntaket var Sogn og Fjordane hvor fylkeskommunen selv var søker og dermed hadde rollen som prosjektleder.

Den store søknadsmassen medførte et betydelig ressursbehov til behandling av søknader. I arbeidet har PT hatt dialog med Forskningsrådet som har erfaring med tilsvarende støtteordninger. PT har i tillegg fått bistand fra Hansteen Consulting.

Resultatet av tildelingen var at rammen på ca. 160 mill. kr. ble fordelt på 35 prosjekter, som til sammen vil gi omlag 10 800 husstander ny eller forbedret bredbåndsdekning.

Tilskuddene fordeler seg slik:

Fylke	Søkt beløp	Søknader	Innvilget	Sum tilskudd
Aust-Agder	8.021.000	14	2	700.000
Buskerud	24.182.800	3	1	1.580.300
Finnmark	49.818.270	15	3	4.885.310
Hedmark	2.756.000	3	1	1.456.000
Hordaland	23.540.000	8	1	3.100.000
Møre og Romsdal	25.034.099	10	1	2.225.000
Nordland	131.350.300	13	4	49.113.540
Nord-Trøndelag	69.837.100	16	3	15.420.000
Oppland	57.192.084	5	1	4.200.000
Rogaland	60.718.000	14	1	2.050.000
Sogn og Fjordane	61.091.888	4	2	39.532.050
Sør-Trøndelag	47.936.455	18	1	850.000
Telemark	45.101.000	14	2	3.150.000
Troms	91.253.920	5	1	27.000.000
Vest-Agder	9.390.528	28	11	4.130.028
Østfold	6.150.000	1	0	0
Total	713.373.444	171	35	159.392.228

Tilskudd ble utbetalt til prosjekteierne i november. Prosjektene vil bli fulgt opp med krav til rapportering i 2015.

PT har gjennom året hatt et godt samarbeid med fylkeskommunene om gjennomføring av ordningen. Vi har også avholdt et møte med fylkeskommunenes Breibandsråd for å få deres syn på gjennomføringen av tildelingen i 2014, med sikte på forbedringer og justeringer for neste års tildelinger.

For 2015 er det bevilget 110 mill. kr. til ordningen. Nkom tar sikte på å lyse ut tilskuddsmidlene tidlig i 2015.

1.4. Videreutvikling av nettvett.no til en nasjonal portalløsning

I 2014 arbeidet PT med å finne en felles koordinert plattform for bevisstgjøring og holdningsskapende arbeid om nettvett og informasjonssikkerhet.

Det har vært gjennomført flere møter sammen med Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) og Norsk Senter for Informasjonssikring (NorSIS) for å vurdere mulige løsninger for å nå målet om å skape en felles nasjonal portalløsning.

PT drifter fremdeles Nettvett.no. Det er ikke konkludert med endelig løsning for videreutvikling av Nettvett.no.

1.5. Hendelseshåndtering i ekomsektoren, EBR og andre tiltak

Tilbydernes varsling til PT ved ekomutfall og vår samordning og rapportering videre, er med på å sikre samfunnets og myndighetenes mulighet til å gjøre nødvendige tiltak for å sikre liv og helse, finne alternative kommunikasjonsløsninger og informere befolkningen.

Viktigheten av varsling er økende etter hvert som samfunnet blir stadig mer avhengig av elektroniske kommunikasjonstjenester. Informasjon om utfall er viktig for koordinering med og videre varsling til myndighetsorganer med beredskapsansvar for andre sektorer.

I 2014 var det 18 hendelser hvor alvorlighetsgraden krevde ekstra oppmerksomhet eller økt beredskap i PT. Varsling fra tilbyderne blir fortløpende vurdert, og PT utarbeider situasjonsrapport når hendelsen blir vurdert som alvorlig. Situasjonsrapportene sendes SD og deles rutinemessig med DSB, NVE og berørte fylkesmenn.

Økte forventninger til god og rettidig informasjon fra PT ved utfall av ekomnett- og tjenester og i kriser, har medført at PT ved flere tilfeller i 2014 etablerte beredskapsvakt.

Nkom planlegger å iverksette beredskapsvakt som en fast ordning i 2015.

God og rettidig informasjon til fylkesmenn

Flere fylkesmenn har etter øvelser eller reelle hendelser påpekt at det er nødvendig med bedre representasjon av ekomsektoren i fylkesberedskapsrådet.

PT har diskutert ulike løsninger med blant annet tilbyderne og fylkesmenn. Målet er å finne en best mulig måte å understøtte fylkesmennenes beredskapsråd med god og rettidig informasjon under krisehåndtering.

PT samhandler med fylkesmennene gjennom fylkesberedskapssjefene, og vi stiller oss til disposisjon til selv å delta i fylkesberedskapsrådene der det er hensiktsmessig. PTs bidrag til fylkesberedskapsrådene kommer i tillegg til Telenors og eventuelt andres deltakelse.

Spillstaben i Sivile nasjonale øvelser (SNØ) 2014. PT deltok med en representant i kommunikasjonsstaben.

1.6. Spesielt om samfunnssikkerhet og beredskap m.v.

I Strategisk overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse (SOROS) har vi vurdert cyberangrep mot norsk ekominfrastruktur som en av truslene med størst potensiale til å ramme ekomsektoren og andre viktige samfunnsaktører som er avhengige av ekom.

Et strategisk mål er derfor å avklare roller og ansvar innenfor cyberfeltet, slik at vi kan bygge opp riktig og tilstrekkelig kompetanse innenfor fagfeltet.

I Nasjonal strategi for informasjonssikkerhet kommer det frem at alle sektorer skal ha grunnleggende kapasitet til å koordinere og håndtere uønskede IKT-hendelser. Som ledd i å nå disse målsettingene, etablerte PT i høst en intern arbeidsgruppe som utredet alternative organiseringer av et hendelseshåndteringsmiljø for uønskede IKT-hendelser i ekomsektoren.

Luft-, post og teleavdelingen i SD sin årlige strategisamling på Hurtigruten i oktober. Temaet var cybersikkerhet. PTs Alexander Iversen (til høyre) deltok med innlegg.

Arbeidsgruppens rapport har vært på høring hos de sentrale tilbyderne, og anbefalingene følges opp videre i 2015.

Logiske sårbarheter ble også satt på dagsorden i desember, da Aftenposten identifiserte flere mulige tilfeller av såkalte falske basestasjoner i Oslo. PT nedsatte i desember en arbeidsgruppe hvor tilbyderne og NSM deltar, for å se på tiltak for å forebygge og detektere ikke-legitim bruk av falske basestasjoner. I tillegg deltar PT i en arbeidsgruppe i regi av Justis- og beredskapsdepartementet, med formål å avklare de ulike sektorens og etaters roller og vurdere behov for økt monitorering av mobilnettene.

På en hacker-konferanse i Berlin i romjulen, ble det presentert flere sårbarheter knyttet til signaleringsprotokollen SS7, som benyttes i og mellom nettene til telefonitilbyderne.

SS7-sårbarhetene kan utnyttes blant annet sammen med falske basestasjoner, og PT arbeider derfor parallelt med disse utfordringene. Arbeidet med SS7-sårbarhetene utføres i samarbeid med tilbyderne og koordineres også med de andre nordiske regulatørene.

Alle de nevnte arbeidsgruppene skal etter planen fullføre arbeidet i løpet av første kvartal 2015.

Medietrykk etter Aftenpostens avsløringer av falske basestasjoner.

Sikkerhetsforum

Etter oppdrag fra Justisdepartementet har PT ledet arbeidet med å etablere et nasjonalt sikkerhetsforum. Forumet består av sikkerhetsmyndighetene, de største tilbyderne (Telenor, Broadnet, TeliaSonera og Tele2) og ledes av PT.

Forumet har som oppgave å bidra til at myndighetene og ekomtilbydere har samme forståelse av ulike trusselbilder. Sikkerhetsforumet skal møtes to ganger i året, og det første møtet ble avholdt i desember 2013. To møter ble avholdt i 2014.

PT har gjennomført særskilte møter med toppledelsen hos de aktuelle tilbyderne, og praksisen fortsetter i 2015. Hensikten med disse møtene er å formidle risikoforståelse og kunnskap om trusselbildet, samt å forankre ansvar i toppledelsene. I 2014 er det avholdt møter med toppledelsen i TeliaSonera Norge og Broadnet.

Post 70 Tilskudd til telesikkerhet og beredskap

Post 70 er en tilskuddsordning for tiltak innen telesikkerhet og beredskap. Tilskuddene tildeles ekomtilbydere til dekning av merkostnader som følger av pålagte og avtalte tiltak for utbedring av samfunnssikkerhet og -beredskap i ekomnettene. Dette følger av Ekomloven § 2-10, 2. ledd.

Ordinær tildeling i 2014 var på 58,9 mill. kr. I tillegg ble 30,1 mill. kr overført fra 2013.

PT har i 2014 inngått avtaler for gjennomføring av tiltak for til sammen 89 mill. kr. Tiltakene har bestått av ordinære beredskapstiltak, innføring av prioritet i mobilnettverkene samt gjennomføringstiltak i prosjektet «Forsterket ekom» jfr. kap. III, punkt 1.2.3.

Det er i 2014 inngått avtaler om ordinære beredskapstiltak med fire tilbydere, Telenor Norge AS, TeliaSonera Norge AS, Broadnet AS og ICE Norge AS.

Tiltakene har bestått i gjennomføring av administrative og organisatoriske beredskapstiltak, drift og vedlikehold av myndighetsfinansiert beredskapsutstyr, nye investeringer i ekominfrastruktur og beredskapsmateriell. Oppgradering og vedlikehold av Telenors fortifikatoriske anlegg er også gjennomført.

Tiltakene i avtalene bygger blant annet på PTs anbefalinger etter ekstremværet Dagmar i romjulen 2011. De skal bidra til mer robust infrastruktur, alternative framføringsveier og bedre håndtering av eventuelt bortfall av elektronisk kommunikasjon. Utbetalinger for de ordinære beredskapstiltakene i 2014 inklusive de fortifikatoriske anleggene, utgjør 35,6 mill. kr.

Forskrift om prioritet i mobilnett

Forskrift om prioritet i mobilnett ble innført 21. oktober 2013. I løpet av 2014 har alle de tre mobilnetteeierne innført prioritetsordningen. De aktuelle tilbyderne har mottatt delvis kostnadsdekning etter enkeltvedtak datert 2. desember 2013. I sum er det utbetalt 24,7 mill. kr. for innføring av prioritetsordningen.

Etter avtale med PT har tilbyderne styrket sine strategiske lagre med nødstrømsaggregater, reservefibernabler og annet sentralt nettverksutstyr. Dette og annet reservedelsutstyr ble blant annet brukt under brannen i Lærdal i februar, og i forbindelse med andre alvorlige hendelser i 2014.

Fritak fra taushetsplikten

PT behandler anmodninger om fritak fra taushetsplikten hovedsakelig for trafikk- og signaleringsdata på enkeltnumre, basestasjonssøk, PUK-koder og IP-adresser. Det er i all hovedsak politiet som anmoder om at selskapene kan innvilges fritak, slik at de kan få informasjon om elektronisk kommunikasjon i etterforskning av straffesaker.

Saksmengden ligger årlig på rundt 1 500 saker, og rundt sju prosent av anmodningene ble avslått i 2014. I de resterende anmodningene ble det gitt helt eller delvis fritak fra taushetsplikten.

PT registrerer en markant økning i antall anmodninger om fritak fra taushetsplikten for signaleringsdata. Vi har gjort SD oppmerksom på enkelte rettslige tvilsspørsmål rundt utleveringen av signaleringsdata, og avventer tilbakemelding.

Sikkerhetsklarering

PT er delegert klareringsmyndighet for norske statsborgere i samferdselssektoren.

PT er den nest største klareringsmyndigheten i sivil sektor og vi sikkerhetsklarerer om lag 1 000 personer i året.

Om lag sju prosent av klareringene krever sikkerhetssamtaler. Tiltak for å redusere saksbehandlingstiden er iverksatt, blant annet gjennom økt bemanning.

Datalagringsdirektivet

PT, tilbyderne, Datatilsynet og Politidirektoratet hadde etablert et godt samarbeid med å spesifisere og klargjøre krav stilt i Datalagringsforskriften og Datatilsynets konsesjon, for slik å forberede innføringen av et datalagringsdirektiv i Norge.

Dette arbeidet er lagt på is etter EU-domstolens kjennelse om Datalagringsdirektivet 8.april, og vi avventer avklaring fra departementene angående videre fremdrift.

2. Effektiv regulering og velfungerende markeder

Mål 2: Post- og teletilsynet skal bidra til å sikre effektiv regulering og legge til rette for velfungerende post- og ekommarkeder.

Post- og teletilsynet skal:

- *Gjennomføre markedsanalyser og eventuelt fatte vedtak om virkemiddelbruk i markedene for mobilterminering (marked 7), markedene for originering og terminering i fastnett (marked 2 og 3) og markedet for tilgang og originering i mobilnett (tidligere marked 15).*
- *Gjennomføre en kartlegging og analyse av sammenhengen mellom teknologiutviklingen innen ekomområdet og behov for modernisering/endring av tilsynets regelverk/regulering.*
- *Fortsette arbeidet med revisjon og forenkling av regelverk knyttet til utstyr, nett, tillatelser og autorisasjon.*

2.1 Markedsanalyser og vedtak

2.1.1 Sluttbrukermarkedet for fasttelefoniabonnement (marked 1) og grossistmarkedene for originering og terminering av offentlig telefontjeneste i fastnett (marked 2 og 3)

Det gjeldende markedsvedtaket i marked 1 er fra august 2010, mens de gjeldende markedsvedtakene i marked 2 og 3 er fra august 2011. Det siste trinnet i den vedtatte prisreguleringen i marked 3 trådte i kraft 1. januar 2014.

Sammen med konsultentselskapet Analysys Mason, påbegynte PT høsten 2013 arbeidet med oppdatering av LRIC¹-modellen for fastnett kjerne. Resultatene fra modelleringen vil bli benyttet ved videre prisregulering.

Utkast til LRIC-modell ble sendt på nasjonal høring i januar. I forbindelse med LRIC-modelleringen har PT oppdatert beregningen av kapitalkostnad (WACC²) som inngår i modellen.

PT har i 2014 gjennomført fornyede markedsanalyser av marked 1, 2 og 3. Nasjonal høring av PTs vurderinger ble påbegynt 17. desember, med høringsfrist 13. februar 2015.

I markedsanalysene for marked 1 og 2 har PT konkludert med at markedene ikke lenger er preget av høye og vedvarende etableringsbarrierer, og at markedene dermed ikke oppfyller det første av de tre kumulative vilkår for forhåndsregulering. PT har derfor varslet opphevelse av forpliktelsene Telenor er pålagt i disse markedene.

I markedene for terminering av tale i fastnett, har PT funnet at samtlige tilbydere har sterk markedsstilling og har derfor varslet reduserte pristak. Prisreguleringen bygger på kostnadsorienterte priser basert på «ren» LRIC og understøtter harmonisering innenfor EØS-området ved å være i tråd med anbefalinger fra EFTAs overvåkingsorgan (ESA) og Kommisjonen.

De norske termineringsprisene i fastnett følger dermed den europeiske trenden både med hensyn til beregningsmetode og nivå.

PT tar sikte på å notisere utkast til vedtak til ESA i løpet av andre kvartal 2015.

2.1.2 Markedene for terminering av tale i mobilkommunikasjonsnett (marked 7)

Tendensen både i Norge og i Europa for øvrig, har i flere år vært fallende termineringspriser. Reduserte priser for terminering bidrar til økt forbrukervelferd ved at termineringsprisene i større grad gjenspeiler de underliggende kostnadene og gir grunnlag for lavere sluttbrukerpriser.

I kraft av gjeldende regulering har alle tilbydere av terminering av tale i mobilnett vært pålagt en maksimal termineringspris på 16 øre per minutt.

¹ LRIC: Long Run Incremental Cost

² WACC: Weighted Average Cost of Capital

Etter fornyede markedsanalyser varslet PT i september 2014 at åtte³ tilbydere ville bli utpekt som tilbydere med sterk markedsstilling i marked 7 og pålegges særskilte forpliktelser, herunder pristaksregulering basert på ren LRIC.

Høringsinnspillene ga ikke grunnlag for vesentlige endringer av varselet, og PT notifikerte utkast til vedtak for ESAs i desember. ESA hadde ikke kommentarer til utkastet til vedtak og nye markedsvedtak ble fattet i januar 2015.

Prisreguleringen i marked 7 er basert på en oppdatert LRIC-modell (versjon 8) med aktørspesifikke modeller for Telenor, Tele2 og TeliaSonera i tillegg til modell for en generisk operatør. Modellen var på nasjonal høring i 2013.

2.1.3 Markedet for tilgang til og origineringsnett i mobilkommunikasjonsnett (marked 15)

Ny markedsanalyse

PT påbegynte i januar 2014 høring av ny regulering i marked 15. I høringen varslet PT at Telenor ville bli utpekt som tilbyder med sterk markedsstilling og underlagt særskilte forpliktelser. Høringen ble avsluttet i begynnelsen av april 2014.

TeliaSoneras avtale om oppkjøp av Tele2 som ble inngått sommeren 2014, innebar at sentrale forutsetninger for analysen kunne bli endret avhengig av utfallet av Konkurransetilsynets (KT) behandling av saken. PT fant det derfor mest hensiktsmessig å foreta en fornyet vurdering av markedssituasjonen og den foreslåtte virkemiddelbruken når KT's avgjørelse forelå.

I løpet av høsten 2014 har PT gjennom møter og ved skriftlige innspill bistått KT ved behandlingen av oppkjøpssaken, blant annet gjennom vurderinger av forslag til avhjelpende tiltak fra TeliaSonera.

Torstein legger frem ekomstatistikken på Hotel Continental

³ Com4, Lycamobile, Network Norway, Phonero, TDC, Telenor, Tele2 og TeliaSonera ble utpekt med SMP.

Oppfølging av reguleringen i marked 15

Vedtak om tilbakebetaling

24. februar fattet PT vedtak overfor Telenor om tilbakebetaling til TDC (18 mill. kr. inkl. renter). Bakgrunnen var vårt vedtak 23. mars 2012 om brudd på plikten til ikke-diskriminering på pris mellom eksterne kjøpere av tilgang.

Telenor klaget på vedtaket. PT fant ikke grunnlag for å ta klagen til følge og sendte Samferdselsdepartementet innstilling om opprettholdelse av vedtaket i mai 2014.

Overtredelsesbot for brudd på plikten til ikke-diskriminering

Telenor ble i september ilagt overtredelsesbot for brudd på plikten til ikke-diskriminering.

Bakgrunnen for overtredelsesboten var at Telenor i en lengre periode ikke hadde tilbudt kjøpere av nasjonal gjesting og MVNO-tilgang, tilgang til de samme datahastighetene som selskapet leverte til sin egen sluttbrukervirksomhet. Boten ble fastsatt til 5 mill. kr.

Telenor klaget på vedtaket, men PT fant ikke grunnlag for å ta klagen til følge. PTs innstilling om å opprettholde avgjørelsen ble oversendt SD i desember.

2.1.4 Oppfølging av markedene for LLUB-tilgang og Bredbåndsaksess (marked 4 og 5)

PT fattet nye vedtak i januar i grossistmarkedene for full og delt tilgang til faste aksessnett (marked 4) og Bredbåndsaksess (marked 5).

Telenor ble i begge vedtakene utpekt som tilbyder med sterk markedsstilling og ilagt særskilte forpliktelser etter ekomregelverket. Den største endringen i forhold til tidligere vedtak er at Telenor er pålagt å gi tilgang til sitt fiberaksessnett.

Vedtakene ble påklaget av Telenor, TDC og NextGenTel. Vedtakene ble på alle sentrale punkter stadfestet i SDs klagevedtak 18. desember.

Utvikling av fiberbaserte tilgangsprodukter

Telenor ble i vedtakene i marked 4 og 5 pålagt å utvikle grossistprodukter for fiberbasert LLUB-tilgang og Bredbåndsaksess innen 20. januar 2015.

Gjennom 2014 har det vært dialog i form av blant annet møter mellom PT, Telenor og berørte tilbydere, særlig knyttet til de tekniske spesifikasjonene for de aktuelle grossistproduktene.

Parallelt med denne dialogen har Telenor utviklet produktet «VULA» (Virtual Unbundled Local Access) som skal oppfylle tilgangsforsiknelsen om fiberbasert bredbåndsaksess.

Når det gjelder fiberbasert LLUB-tilgang vil Telenor oppfylle tilgangsforsiklingen gjennom produktet Mørk Fiber. Telenor har i lengre tid tilbudt Mørk Fiber i grossistmarkedet på kommersiell basis. Bruken av Mørk Fiber for å oppfylle tilgangsforsiklingen for LLUB-tilgang innebærer imidlertid at Telenor må tilby Mørk Fiber (til bruk for aksess) på ikke-diskriminerende vilkår og offentliggjøre standardtilbud.

For fiberbasert LLUB-tilgang og Bredbåndsaksess har PT uttrykt at også anmodninger om andre typer tilgangsformer og/eller tilgangspunkter i nettet enn de Telenor tilbyr gjennom Mørk Fiber og VULA, vil kunne anses som rimelige avhengig av den markedsmessige og teknologiske utviklingen.

Utvikling av marginskvistester for fiberbasert tilgang i marked 4 og 5

Det følger av vedtakene i marked 4 og 5 at PT vil utvikle marginskvistester som verktøy for oppfølging av forplikelsen om ikke-diskriminering for fiberbasert LLUB-tilgang og bredbåndsaksess.

Oppdraget om utvikling av marginskvistester ble utlyst i begynnelsen av september 2014. PT mottok seks tilbud og oppdraget ble tildelt WIK Consult.

Arbeidet med utvikling av marginskvismodellen ble påbegynt i desember. Vi legger opp til at den skal ferdigstilles i løpet av første halvår 2015, med påfølgende notifikasjon og vedtak om bruk av modellen tidlig høst 2015.

Oppdatering/utvikling av ny LRIC-modell for marked 4 og 5

PT har besluttet at det i tilknytning til den neste runden med markedsanalyser og vedtak i marked 4 og 5, skal utvikles ny LRIC-modell. Eventuelt skal den eksisterende LRIC-modellen for fastnett aksess videreutvikles, slik at den er i tråd med Kommisjonens seneste anbefaling om kostnadsmetodikk.

Resultater fra LRIC-modellen vil være en del av grunnlaget ved fastsettelse av grossistpriser i en eventuell fremtidig prisregulering av tilgang i marked 4 og 5.

Utvikling av LRIC-modellen vil bli gjort med bistand fra eksterne konsulenter, og oppdraget ble lyst ut 16. desember. Arbeidet starter i slutten av første tertial 2015.

Klage på tilgangsplikt

NextGenTel og Broadnet har både i september 2013 og mai 2014 klaget på Telenors avslag på anmodning om å ta i bruk DSL-varianten SHDSL.bis. Avslaget var begrunnet i at innføring av SHDSL.bis vil føre til redusert kvalitet på andre DSL-varianter i kobberaksessnettet og at anmodningene derfor var urimelige.

Etter omfattende saksbehandling, som blant annet omfattet bistand fra professor Nils Holte ved NTNU, konkluderte PT i vedtak 10. november med at anmodning om å benytte SHDSL.bis i Telenors kobberaksessnett er rimelig, og påla Telenor å etterkomme anmodningene fra NextGenTel og Broadnet.

Etter klage fra Telenor besluttet SD 9. desember å gi PTs vedtak utsatt iverksettelse, med vilkår om at Telenor i samarbeid med PT og grossistkundene gjennomfører praktiske tester for å avdekke reelle konsekvenser for øvrige kunder/tjenester i kobberaksessnettet ved innføring av SHDSL.bis.

Telenor skal utarbeide skriftlig dokumentasjon av testene og utfallet av disse innen 15. mars 2015.

2.2. Sammenhengen mellom teknologiutviklingen og regulering/regelverk

PT gjennomførte før sommeren 2014 prosjektet «Tekno-regulatorisk utvikling» (TRU). I prosjektet identifiserte PT flere utviklingstrekk som i de neste årene vil fremtvinge behov for modernisering og endringer av eksisterende ekomregelverk.

TRU-prosjektet omfatter utbredelse av maskin til-maskin-kommunikasjon, Tingenes Internett, fremvekst av globale «Over The Top»-ekomtjenestetilbydere, økt bruk av skytjenester, mer komplekse utstyrsmiljø, nett på tvers av landegrenser med mer.

Analysen viser at skal PT være forberedt på endringene i ekomverdikjeden, må vi satse spesielt på å:

- styrke rollen som fagmyndighet
- styrke arbeidet med å sikre robust elektronisk kommunikasjon
- bygge opp cyberkompetanse i egen organisasjon
- ta en mer aktiv rolle som premissgiver og tilrettelegger for markeds- og næringsutvikling
- være en effektiv ressursforvalter av frekvenser, nummer og domenenavn.

Resultatene fra arbeidet ble dokumentert i rapporten «Ekomtjenester, nett og utstyr. Utvikling og betydning for PT».

PT har presentert rapporten for bransjen gjennom faglig dypdykk og har bedt om innspill til de anbefalinger som rapporten kommer med. Oppfølging av funn og betraktninger videreføres i 2015.

2.3. Forenkling av regelverk for utstyr, nett, tillatelser og autorisasjoner

PT har i 2014 startet et omfattende arbeid for å revidere og forenkle teknisk regelverk knyttet til utstyr, nett, tillatelser og autorisasjon. Arbeidet utføres i et eget forskriftsprosjekt.

Prosjektet skal gjennomføre nytt Radioutstyrsdirektiv og deler av EMC-direktivet, lavspenningsdirektivet og Maritimt Skipsutstyrsdirektiv i norsk rett i løpet av 2015 og 2016.

Annen teknisk regulering av utstyr og nett vil bli gjennomgått med mål om forenkling og tilpasning til dagens situasjon.

Forum for maritimt kommunikasjons- og navigasjonsutstyr (FMK) er en arena for utveksling av informasjon. PT er vertskap, og i 2014 ble møtet holdt i Oslo.

2.4. Posttilsyn

2.4.1 Brudd på enerettsbestemmelsen i postloven § 6

PT mottok høsten 2013 henvendelser fra Posten Norge og Bypost Grenland om at Norpost distribuerte adresserte sendinger under femti gram. PT konkluderte i februar i fjor med at distribusjonen var i strid med enerettsbestemmelsen i postloven § 6.

I PTs vurdering, som ble sendt til SD i juli, konkluderte vi med at det ikke ville være hensiktsmessig å påtale det aktuelle forholdet, blant annet fordi Norpost på det tidspunktet hadde endret sin praksis og ikke lenger distribuerte sendinger i strid med Postens enerett etter postloven § 6.

PT la videre til grunn at Norpost ikke hadde hatt betydelig økonomisk gevinst ved å distribuere de aktuelle sendingene, og at forholdet hadde hatt beskjeden innvirkning på Postens enerettsoverskudd.

2.4.2 Postens konsesjonsrapport for 2013

Postens konsesjonsrapport for 2013 forelå i slutten av mars. PTs kommentarer til konsesjonsrapporten ble oversendt SD i slutten av mai. Her konkluderte PT med at Posten

ikke hadde oppfylt kravet til framsending over natt for prioritert brevpost innenlands i fjerde kvartal 2013, men at kvaliteten for året som helhet var innenfor konsesjonskravet. PT konkluderte videre med at Posten i første kvartal 2013 ikke hadde oppfylt kravet til framsending innen seks dager for uprioritert brevpost innenlands, men at kravet også på dette punktet var oppfylt for året som helhet.

På de andre punktene fant PT at konsesjonsvilkårene var oppfylt.

PT har i 2014 også fulgt opp Posten som følge av at antall savnede rekommanderte sendinger som anses tapt, økte betydelig fra 2012 til 2013.

2.4.3 Maksimalgrense for unntak fra kravet til utleveringshyppighet

Posten ba i juni om endret maksimalgrense for unntaket fra kravet til utleveringshyppighet. Den gjeldende maksimalgrensen for unntak fra kravet til utlevering seks dager i uken er 1 250 husstander og 46 virksomheter.

Posten anmodet PT om å oppheve skillet mellom husstander og virksomheter og å fastsette en samlet maksimalgrense for postmottakere.

PT varslet i september at maksimalgrensen vil bli endret. Den varslede endringen innebærer at det ikke lenger skal skilles mellom husstander og virksomheter, og at samlet antall postmottakere som omfattes av unntaket ikke skal overstige 700.

Posten har i kommentarer til varslet uttrykt uenighet i den varslede maksimalgrensen på 700 postmottakere. Posten har videre gitt Nkom informasjon om at selskapet vil komme med ytterligere opplysninger og vi avventer disse før vi konkluderer i saken.

3. Frekvenser, nummerserier, domenenavn og IP-adresser

Mål 3:

Post- og teletilsynet skal bidra til å sikre effektiv bruk av frekvensressurser, nummerserier, domenenavn og IP-adresser

Post- og teletilsynet skal:

- *Samarbeide med ekombransjen om en klarere definisjon av dekning i mobilnett.*
- *Klarlegge konsekvenser for kringkasting dersom 700 MHz-båndet tildeles mobilområdet.*
- *Innføre «Lett lisensiering» som en ny tildelingsform på frekvensområdet.*
- *Utarbeide forslag til ny funksjonsfordeling mellom departementet og tilsynet i frekvensspørsmål.*

3.1. Klarere definisjon av dekning i mobilnett

Mobiloperatørene presenterer i dag beregnet dekning i mobilnett gjennom kartløsninger tilgjengelig på operatørens hjemmesider. Hvordan dekningen presenteres, varierer mye mellom hver operatør og det kan være vanskelig for forbrukerne å sammenligne dekningskartene.

For å få en mer enhetlig løsning for hvordan dekningsberegninger skal gjøres og hvordan dekningen skal presenteres, har PT startet et prosjekt med deltakere fra operatørene. Første møte i gruppen fant sted 24. april. Med utgangspunkt i diskusjonene, lagde PT utkast til nye retningslinjer som ble sendt på høring til operatørene. Det er flere komplekse problemstillinger som skal behandles, og som vi meldte om i tertialrapport nr. 1 2014, ville det kunne bli behov for mer tid for å fullføre arbeidet. Reviderte utkast til retningslinjer ble utformet mot slutten av 2014 og sendt på ny høring tidlig i 2015.

3.2. 700 MHz-båndet

World Radio Conference i 2012 (WRC-12) besluttet at 700 MHz-båndet skal allokere til mobilt bredbånd på lik linje med kringkasting etter WRC-15. 700 MHz-båndet utgjør ca. 30 prosent av frekvensbåndet til dagens digitale bakkenett for TV.

NTV har tillatelse til å bruke frekvensbåndet 470-790 MHz til digitalt bakkenett for TV (DTT) frem til 2. juni 2021. En eventuell bruksendring av 700 MHz-båndet vil innebære utfordringer for bakkenettet for TV.

Norge har ikke avgjort om 700 MHz-båndet i fremtiden skal tildeles mobile tjenester eller fortsatt brukes til kringkasting. PT opprettet derfor et prosjekt for å se nærmere på konsekvenser for bakkenettet ved eventuell bortfall av 700 MHz-båndet.

I samarbeid med NTV, NRK, RiksTV og Norkring har PT utarbeidet en rapport som tar for seg tekniske konsekvenser for det digitale bakkenettet for TV hvis 700 MHz-båndet (694-790 MHz) i fremtiden blir tildelt til mobile tjenester.

I tillegg har Nexia på oppdrag fra PT utarbeidet en rapport som estimerer kostnader for fem ulike tekniske scenarier for det digitale bakkenettet for TV.

Begge konsekvensrapportene for 700 MHz-båndet ble oversendt til Samferdselsdepartementet i desember.

Fremtiden for 700 MHz-båndet engasjerte de rundt hundre deltakerne på årets Frekvensforum.

3.3. Forenklet lisensiering

Forenklet lisensiering er en raskere måte å tildele tillatelser på enn ved tildeling av individuelle tillatelser. Brukeren vil ha hjemmel til å benytte frekvenser ved å registrere bruken på den måten myndigheten angir, og PT vurderer at forenklet lisensiering er en mulig tildelingsmetode i enkelte høye frekvensbånd hvor radiolinje er en primærbruker. Vi har tidligere åpnet for forenklet lisensiering i 64-66 GHz-båndet gjennom fribruksforskriften, men vi har så langt ikke mottatt noen registreringer.

PT gjennomførte høsten 2014 en høring om tildelingsmetoder i frekvensbåndene 57-64 GHz, 64-66 GHz, 71-76/81-86 GHz og 92-95 GHz. Tildelingsmetodene vi vurderer for disse båndene er forenklet lisensiering, individuelle tillatelser og ordinær fribruk.

PT mottok to hørings svar og fant det i etterkant nødvendig å foreta noen avklaringer før vi konkluderer med hvilke tildelingsformer som blir gjeldende i de aktuelle frekvensbåndene.

3.4. Overgangen til digital radio

Kulturdepartementet og Samferdselsdepartementet har gitt PT i oppdrag å verifisere om dekningskravene knyttet til slukkevilkår for FM er oppfylt. PT utfører teoretiske dekningsberegningene for DAB, både for NRKs DAB-nett (Regionblokka) og for de kommersielle DAB-nettene som omfatter Riksblokk 1, Riksblokk 2 og Lokalradioblokka.

I tillegg til de teoretiske dekningsberegningene, har vi også utført målinger for å verifisere DAB-dekningen.

De foreløpige resultatene tyder på at dekningen tilfredsstillende slukkekravene som må være oppfylt for at FM-båndet kan slukkes i 2017, men de endelige resultatene blir presentert i en rapport PT oversender Kulturdepartementet og Samferdselsdepartementet senest innen 1. mars 2015.

John-Eivind Velure er fra 1. januar 2015 avdelingsdirektør i frekvensavdelingen.

3.5. Funksjonsfordelingen mellom departement og tilsyn

Markedsaktører har ved flere anledninger etterlyst en klargjøring av ansvar mellom Samferdselsdepartementet og PT i saker om frekvensforvaltning.

PT sendte forslag til ny arbeidsdeling til SD 7. mars. Forslaget ble senere diskutert med departementet og besvart skriftlig av departementet 20. juni.

Konklusjonen er at alle søknader om frekvenstillatelser, uavhengig av hvilke frekvensbånd de gjelder, nå skal sendes til PT. Vi organiserer hele saksbehandlingen og involverer departementet i relevante saker.

Den nye ordningen ble presentert på Frekvensforum 10. september. Vi mener at den nye ordningen gjør det enklere for aktører som vil søke om frekvenstillatelse.

I vårt opprinnelige forslag til ny arbeidsdeling gjenstår det enkelte problemstillinger. Som avtalt med departementet, vil vi komme tilbake med et revidert og konkretisert forslag til oppfølging av disse punktene i løpet av første tertial 2015.

Planlegging og gjennomføring av større tildelinger står sentralt, og PT vil ta utgangspunkt i den fremgangsmåten som nå er avtalt med departementet for tildeling av frekvensressurser i 900 MHz-båndet.

3.6. 1800 MHz-auksjonen

På grunn av oppkjøpssaken mellom TeliaSonera og Tele2, ble auksjonsprosessen for de ledige frekvensressursene i 1800 MHz-båndet utsatt inntil Konkurransetilsynet har tatt en endelig avgjørelse om oppkjøpet.

3.7. 800 MHz- og 900 MHz-auksjon offshore

I 2014 ble det avholdt auksjoner for å tildele frekvensressurser i 800 MHz-båndet og 900 MHz-båndet offshore. Frekvensene kan benyttes til å tilby mobilt bredbånd på norsk sokkel. Dette gir muligheter for fartøyer og bevegelige rigger til å få tilgang til pålitelig høyhastighetsnettverk.

Fartøyer og rigger blir stadig mer komplekse og krever at det er tilgang på slike høyhastighetsnettverk med høy pålitelighet. Frem til nå har satellitt vært det eneste alternativet. Bruk av mobilt bredbånd vil også bidra til å øke effektiviteten og sikkerheten.

Høyhastighets mobile nettverk offshore vil også gi de som jobber på rigger og fartøyer i nærheten av en rigg, mulighet for den samme digitale brukeropplevelsen som de er vant til fra fastlandet. Slike nettverk vil gi muligheter for forbedrede prosesser og økt effektivitet på sokkelen.

I auksjonen i 800 MHz-båndet vant Tampnet AS 2 x 20 MHz og Maritime Communications Partner AS (MCP) 2 x 10 MHz. Samlet pris for frekvensene ble 15 976 500 kroner og totalt tre budgivere deltok i auksjonen.

Tampnet og MCP vant i auksjonen om frekvenser i 800 MHz-båndet offshore. Linda Must og Randi Heirung i PT jobbet med auksjonen.

I auksjonen i 900 MHz-båndet vant Statoil Petroleum alle de tre ledige blokkene, med et vinnende bud på 7 522 151 kroner. Totalt fire budgivere deltok i auksjonen.

3.8. Varsling om mobilregulert sone

Politiet og Nasjonal sikkerhetsmyndighet fikk ved endringer i ekomloven 2013 adgang til etablering av mobilregulerte soner på vilkår. Bruken av mobilregulerte soner skal varsles til PT uten ugrunnet opphold. PT mottok i 2014 ett varsel om bruk av mobilregulert sone jf. ekomloven § 6-2a.

3.9. Utredning om egne tilbyderkoder for videreselgere

PT leverte 30. juni en rapport til SD som svar på et oppdrag om å utrede om plikt til egen tilbyderkode for videreselgere av telefonitjeneste.

Rapporten konkluderer med at informasjon om slike videreselgere kan legges inn i tilknytning til informasjonen om tilgangsselgeren/hovedtilbyderen på den aktuelle nummerserien i NRDBs systemer, fremfor at alle videreselgere også må bruke egne tilbyderkoder.

3.10. Oversettelse/oppslag mellom telefonnummer og IP-adresser

PT fornyet i andre tertial 2014 Norids prøvetillatelse for ENUM testprosjekt frem til 1. januar 2016.

Videreføringen av tillatelsen ble gjort med bakgrunn i tilbakemeldinger fra flere aktører om at det var interesse for harmoniserte løsninger for oversettelse og oppslag mellom telefonnummer og IP-adresser. PT oppfordret derfor aktørene og UNINETT til å nedsette en faggruppe om temaet.

Det har imidlertid ikke vært registrert tilstrekkelig interesse blant aktørene. Den foreslåtte faggruppen var ikke etablert ved utgangen av 2014.

4. Sikre at samfunnet er orientert om utviklingen i markedene

Mål 3: Post- og teletilsynet skal bidra til å sikre at samfunnet er best mulig orientert om utviklingen i post- og ekomarkedene

Post- og teletilsynet skal:

- *Ha en dialog med bransjeaktører som bidrar til forståelse av regelverk og etterlevelse av dette.*
- *Fullføre vurderingen av ulike alternativer for Telepriser.no.*
- *Besøke alle fylkesmenn som ikke har vært besøkt de siste par årene, for å gjøre tilsynet bedre kjent og orientere om særlig aktuelle tema.*
- *Utarbeide en egen rapport om bredbånd, hvor formålet blant annet er å anvende og sammenstille informasjon fra eksterne kilder (Statistisk Sentralbyrå m.fl.) i tillegg til informasjon som tilsynet selv mottar fra aktørene i markedet.*

4.1. Dialog med bransjeaktører

PT har også i 2014 prioritert å holde tett kontakt med bransjeaktører, både for selv å være oppdatert og for å dele vår forståelse av regelverket og konkrete hendelser. Dette opplever vi som godt investert tid, selv om det er krevende å være til stede på de stadig flere arenaene der elektronisk kommunikasjon er tema. PT har selv etablert og videreutviklet en rekke arenaer, der de fleste er av mindre og middels omfang. På noen av disse samarbeider vi med andre myndigheter, og temaene spenner fra forbrukersaker til internettpolitikk.

4.2. Alternativer for Telepriser.no

Telepriser.no gikk i 2014 i det vi har valgt å kalle en dvale. Årsaken er at vi mener at Telepriser ikke lenger gir et tilstrekkelig korrekt bilde til å kunne gi objektive råd til forbrukeren. Vi har kommunisert til omverdenen at vi planlegger å lage en ny tjeneste, men har ikke spesifisert hva den vil inneholde. Arbeidet fortsetter vinteren 2015.

4.3. Besøke fylkesmenn

I 2014 besøkte vi de fylkesmennene vi ikke hadde besøkt på vår «turné» med tema stråling fra elektronisk kommunikasjon. Besøkene har vært meget nyttige, og vi har i økende grad også inkludert sikkerhet og beredskap i presentasjoner og diskusjoner. Vi ser klar effekt av besøkene, både når det gjelder kontakt med den regionale myndigheten ved utfall i elektroniske kommunikasjonsnett, i kunnskapen om stråling (og praksis som en konsekvens av dette) og fordi vi kommer tettere på hverandres myndighetsutøvelse.

4.4. Bredbåndsrapport

PT utarbeidet en rapport om bredbånd i Norge i 2014. I rapporten som ble publisert i slutten av oktober, analyseres utviklingen av bredbåndsmarkedet de siste årene og frem til utgangen av første halvår 2014.

Analysene viser blant annet at det er en stor økning i antall bredbåndsabonnement med oppgitt hastighet på 30 Mbit/s eller mer.

PT har videre analysert utviklingen i datahastigheter basert på hastighetsmålinger som bredbåndskunder har utført i portalen www.nettfart.no siden 2011. Fra 2011 og frem til første halvår 2014 har gjennomsnittlig målt hastighet nedstrøms økt fra 12 Mbit/s til over 18 Mbit/s for fast bredbånd, og fra 6 Mbit/s til 12 Mbit/s i mobilnett.

Rapporten viser også beregnet mobildekning for 3G og 4G, fordelt pr. fylke ved utgangen av første halvår 2014. Beregningen omfatter tilgang til mobildata utendørs, men ikke taledekning.

Befolkningsdekningen var på måletidspunktet 99 prosent for 3G og 83 prosent for 4G landet sett under ett, mens arealdekningen var 66 prosent for 3G og 23 prosent for 4G. Analysen viste at det var store variasjoner fylkene imellom.

5. Ivareta norske interesser

Mål 5: Post- og teletilsynet skal bidra til at norske interesser på post- og ekomområdene ivaretas nasjonalt og internasjonalt

Post- og teletilsynet skal:

- *Følge opp arbeidet med nasjonal dialog om Internett som grunnlag for tilsynets internasjonale deltakelse på området.*
- *Bidra til å sikre at Internett forblir åpent og ikke-diskriminerende med forutsigbar kvalitet.*
- *Følge opp EU-kommisjonens forslag om Ett europeisk ekomarked.*

5.1. Nasjonal dialog om Internett

PT legger til rette for dialog mellom nasjonale internettaktører om styringen av Internett. Nasjonalt IGF (Internet Governance Forum) ble arrangert 9. desember 2014 med foredrag og debatt rundt styring og utvikling av Internett. Til stede var deltagere fra næringsliv, organisasjoner, offentlige myndigheter, universiteter og forskningsmiljøer.

Hovedtemaet for årets IGF var National Telecommunications and Information Administration (NTIA) sin annonsering i mars, på vegne av USA, om overføringen av ansvaret for IANA-funksjonen til det globale internettsamfunnet. Dette dreier seg om den fremtidige kontrollen over domenenavnsystemet som er en grunnleggende del av infrastrukturen på Internett.

PT har ansvar for forvaltningen av sentrale internettressurser som infrastrukturen for elektronisk kommunikasjon, domenenavnsystemet (DNS) og internettadresser. Vi representerer Norske myndigheter i ICANN/GAC og det internasjonale IGF.

Gjennom PTs engasjement i ICANN/GAC er PT utnevnt som medlem i en internasjonal arbeidsgruppe som utarbeider et konkret forslag til ny modell for kontroll over IANA.

PT informerte om arbeidet og inviterte til innspill som myndighetene kan bringe inn i den videre prosessen med internasjonalisering av kontrollen over Internett.

5.2. Åpent og ikke-diskriminerende Internett med forutsigbar kvalitet

PT har også i år ledet BERECs Net Neutrality Expert Working Group. Nettnøytralitetsarbeidet i BEREC utføres i ulike delprosjekter innen denne gruppen.

To sentrale delprosjekt relatert til nettnøytralitet som PT har ansvar for er:

- kvalitetsovervåkning og nettnøytralitet
- Ecodem - Ecosystem dynamics and demand side forces

Delprosjektet for kvalitetsovervåkning og nettnøytralitet har samlet kunnskap om målemetoder for internettkapasitet, og utarbeidet anbefalinger for hvordan regulatørene best kan måle kvalitet og eventuelle brudd på nettnøytralitet. BEREC vil i 2015 videreføre dette arbeidet og har startet et forprosjekt for å vurdere å etablere et multinasjonalt målesystem basert på anbefalingene.

Delprosjektet Ecodem har som formål å undersøke i hvor stor grad forbrukerne vektlegger nettnøytralitet ved valg av tilbyder for internettilknytning. En omfattende brukerundersøkelse er gjennomført i utvalgte europeiske land, og en rapport som presenterer BERECs konklusjoner forventes på nyåret 2015. Rapporten er et viktig bidrag til den pågående samfunnsdebatten om nettnøytralitet.

Independent Regulators Group (IRG)

5.3. EU-kommisjonens forslag om Ett europeisk ekomarked

Etter at Kommisjonen publiserte forslaget til «Connected Continent»-forordningen, har BEREC utført en tverrfaglig gjennomgang av denne. PT har deltatt aktivt i arbeidet og fulgt prosessene på området.

Presidentskapet i Rådet foreslo i september endringer av innholdet i «Connected continent». Av det opprinnelige forslaget er det i hovedsak områdene for nettnøytralitet og internasjonal gjesting som gjenstår og diskuteres. Forslaget om ett europeisk indre marked for elektronisk kommunikasjon er fortsatt til behandling hos Rådet.

BEREC har for 2015 opprettet en arbeidsgruppe som skal følge prosessen videre, og komme med uttalelser og rapporter dersom dette blir aktuelt. PT vil delta aktivt i både den og tilgrensende arbeidsgrupper fremover.

5.3.1 Nettnøytralitet

BEREC har hatt kritiske kommentarer til forordningsforslaget generelt, men vurderer nettnøytralitetsdelen av forslaget som relativt konsistent med BERECs egne utredninger. BEREC mener imidlertid at definisjonene av tjenestekategoriene ikke er presise nok til å kunne sikre kvalitetskravene til internettjenesten.

Videre uttrykker BEREC støtte til Europaparlamentets arbeid med å fremme prinsippet om nettnøytralitet og presiserer angående tjenestemodellen for nettnøytralitet at; *«spesialiserte tjenester bør være klart atskilt (fysisk eller virtuelt) fra internettilknytningstjenesten på nettverkslaget for å sikre tilstrekkelig beskyttelsesmekanismer som kan forhindre degradering av internettilknytningstjenesten.»*

Mot slutten av 2014 tok Rådet over arbeidet med forordningen. Det har imidlertid vist seg komplisert å etablere enighet, og arbeidet fortsetter i 2015.

5.3.2 Internasjonal gjesting

PT har ved aktiv deltakelse i BEREC fulgt opp arbeidet knyttet til internasjonal gjesting i Kommissjonens forslag om Ett europeisk ekomarked.

BEREC har ved flere anledninger gitt uttrykk for sitt syn på forslaget til ny regulering, og har på forespørsel gitt innspill direkte til Kommissjonen; herunder vurdert ulike forhold rundt det såkalte «fair use»-kriteriet.

Gjennom året har det vært et tett samarbeid mellom Kommissjonen og BERECs ekspertgruppe hvor PT har deltatt fast. Aktørenes synspunkter er fremkommet både gjennom informasjonsinnhenting og møter.

BEREC har gitt uttrykk for bekymring knyttet til deler av forslaget, både ved publiseringen av «BEREC views on the European Parliament first reading» 16. mai 2014 og «Analysis of the impacts of “Roam Like at Home”» 17. desember. Flere av bekymringene er tatt hensyn til i det nyeste forslaget til regulering, publisert av det latviske presidentskapet 27. januar 2015.

Også i 2014 har BEREC produsert periodiske statusrapporter om regulerte internasjonale gjestingstjenester.

Hovedfunn i rapportene er at reguleringen etterleves ved at gjennomsnittlige priser for SMS, tale og data er redusert i takt med de regulerte pristakene. Volummessig fremgår det at bruk av data opplever kraftig vekst også innenfor internasjonal gjesting, sammenlignet med SMS og tale. De strukturelle tiltakene (Single IMSI og LBO) som trådte i kraft 1. juli har foreløpig ikke hatt særlig oppslutning blant markedsaktørene.

BEREC har i 2014 publisert sin andre rapport om transparens og sammenlignbarhet i de europeiske tilbydernes prisplaner for regulert internasjonal gjesting. Hensikten er å vurdere om sluttbrukerne har tilgang til presis informasjon om priser og betingelser, og om de har mulighet for å sammenligne pristilbud fra ulike tilbydere og foreta kvalifiserte valg.

Rapporten viser videre at antall klager rettet til regulatørene om utilstrekkelig prisinformasjon, fortsatt er lavt. Manglende transparens synes derfor generelt ikke å være et problem for sluttbrukerne i EØS-området. Det er imidlertid fortsatt et forbedringspotensiale knyttet til å tilby brukerne klar og lettfattelig informasjon om hvilke priser som gjelder når inkludert tid og/eller volum i en gjestingspakke er brukt opp.

6. Utvalgte volumtall

Så langt i kapittel III har vi rapportert måloppnåelsen innenfor de ulike hovedmålene. Nedenfor er det gjengitt enkelte volumtall som skal gi tilleggsinformasjon om deler av PTs tjenesteproduksjonen. I 2015 vil vi arbeide videre med å vurdere innhold og form for denne typen rapportering.

Volumtall	2014
Autorisasjonssøknader for installasjon og vedlikehold av ekomnett	384
Registrering av leverandører og radioforhandlere	65
Tillatelser for personlig nødpeilesender	868
Tillatelser for radioutstyr i fly	215
Politisaker	1459
Sikkerhetsklaringssaker	960
Besøk på nettfart.no	1 505 547
Nye PMR-tillatelser	305
Nye radiolinjestasjoner	702
Nye stasjoner telemetri	242
Registrerte FK-oppdrag totalt	910
Telefonnummer – tildelinger (E.164)	12
Telefonnummer – tilbakeleveringer (E.164)	2
Femsifrede nummer – tildelinger	71
Femsifrede nummer – tilbakeleveringer	68

Autorisering av ekomnettinstallatører

PT har i 2014 behandlet 384 autorisasjonssøknader (primært nye søknader) fra virksomheter som installerer og vedlikeholder ekomnett. Tilsvarende antall for 2013 var 358. Totalt var 1838 virksomheter i Norge ved utgangen av 2014 autorisert for å installere og vedlikeholde ekomnett.

Registrering av leverandører og radioforhandlere

PT har i 2014 behandlet 65 saker som inkluderer nyregistreringer, endringer eller oppsigelser. Tilsvarende tall for 2013 var 86. Totalt var om lag 850 virksomheter i Norge registrert som leverandør av teleterminalutstyr eller som radioforhandler ved utgangen av 2014.

Tillatelse for personlig nødpeilesender

Interessen for bruk av personlige nødpeilesendere er økende. Det ble utstedt 868 tillatelser (inkluderer nye og endringer på eksisterende) i 2014 mot 693 i 2013.

Tillatelser for radioutstyr i fly

Det er utstedt 215 permanente tillatelser for aeromobilt radioutstyr i 2014. Dette inkluderer både nye tillatelser og endringer på eksisterende. Aktiviteten på dette området er stabilt og antall for 2014 er sammenlignbart med nivået i 2013.

Politisaker

PT behandler forespørsler fra Politiet om fritak av lovpålagt taushetsplikt for åpenbaring av innhold i elektronisk kommunikasjon. I 2014 har PT behandlet 1459 saker av denne typen. Nivået er sammenlignbart med 2013, hvor det ble behandlet 1610 politisaker.

Sikkerhetsklaringer

PT behandler søknader om sikkerhetsklarering av norske statsborgere i samferdselssektoren. I 2014 mottok vi 960 anmodninger om sikkerhetsklarering.

Besøkstall fra bredbandsmåleren Nettfart.no:

I overkant av 1,5 mill. besøkte portalen i løpet av 2014. Dette tilsvarer om lag 125 000 besøk per måned, og er en økning fra 2013 da 1,25 mill. besøkte siden.

PMR-tillatelser

PMR-nett er mobile radiosambandsnett til internt bruk for en begrenset gruppe med egne kommunikasjonsbehov. PMR kan være både én til én-kommunikasjon eller én til mange. PMR-nett er geografisk avgrenset. Typiske brukergrupper er nødetater, transport og industri. PMR-nett brukes også ved større arrangementer som idrettsstevner og konserter. I 2014 ble det utstedt over 300 nye PMR-tillatelser.

Radiolinje

Flere frekvensbånd er i Norge planlagt brukt til radiolinjer (punkt-til-punkt) og radioaksess (punkt-til-multipunkt). Hoveddelen av radiolinjene i Norge i dag er i bruk i transportnett, i kombinasjon med fiberkabler. I de fleste frekvensbåndene planlegges konkret frekvensbruk av PT, og søkere gis tillatelse til å bruke enkeltfrekvenser på spesifiserte punkter. I 2014 ble det tildelt frekvenstillatelser til over 700 nye radiolinjestasjoner.

Telemetri

Punkt til punkt/multipunkt laveffekt radiosamband for overvåking, alarmering og fjernstyring (telemetri) fordeler seg på tre brukerkategorier:

1. Overvåking og styring av kommunale vann- og avløpsnett
2. Overvåking og styring av produksjonsanlegg for energiforsyning

I 2014 ble det tildelt frekvenstillatelser til 242 nye telemetristasjoner

FK-oppdrag

Seksjon for frekvenskontroll har i 2014 registrert 910 oppdrag, hvorav 300 førte til videre saksbehandling. De tre største oppdragskategoriene var 526 klager fra publikum, 149 rutinekontroller og 105 tilfeller av egen kontroll av frekvensspekteret med funn som førte til videre oppfølging. Hovedtyngden av oppdragene ble registrert for profesjonell mobil radio (PMR), kringkasting, mobilkommunikasjon og fribruk.

Telefonnummer (E.164)

Nkom forvalter obligatorisk nasjonal nummerplan for telefon m.m. (E.164) i samsvar med ITU-T rekommandasjon E.164. Nkom har i 2014 foretatt tolv blokktildelinger av E.164 telefonnummer. Til sammen utgjorde dette om lag 524 200 numre. Av disse var 310 000 tolvstifrede numre for maskin-til-maskin tjenester og 214 200 åttstifrede numre. De åttstifrede numrene fordelte seg på 190 000 numre for landmobile tjenester, 22 000 geografiske numre (22 000) og 2200 stedsuavhengige numre. Nkom har i 2014 bekreftet tilbakelevering av 21 400 numre i den nasjonale nummerplanen for telefon.

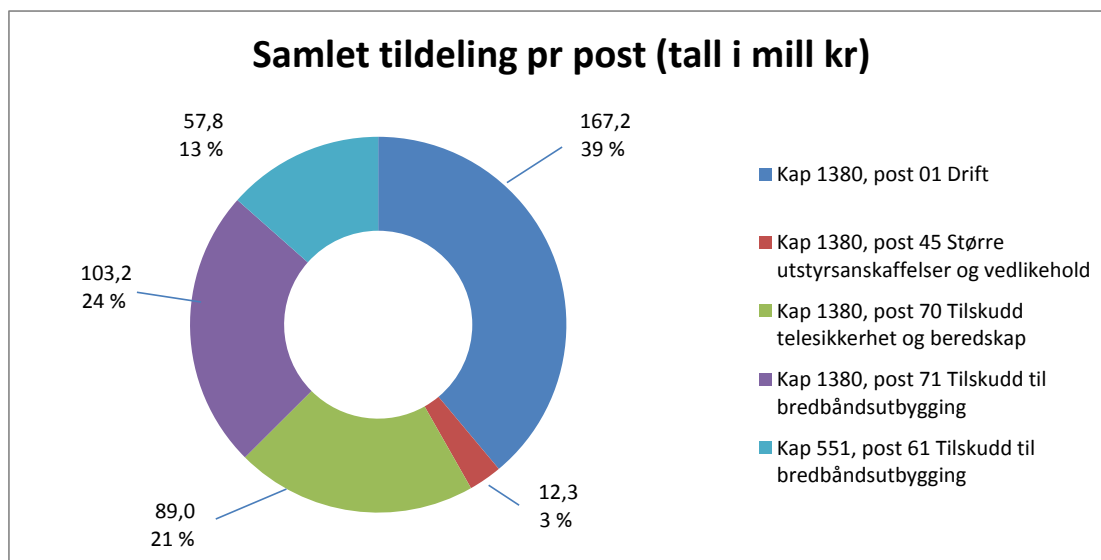
Femsifrede nummer

Nkom har i 2014 foretatt 71 enkelt-tildelinger (direkte til kunde) fra den femsifrede E.164 telefonnummerserien som går fra 02000 til 09999. Nkom har i samme tidsrom bekreftet 68 tilbakeleveringer.

7. Ressursbruk og måloppnåelse

Tildeling

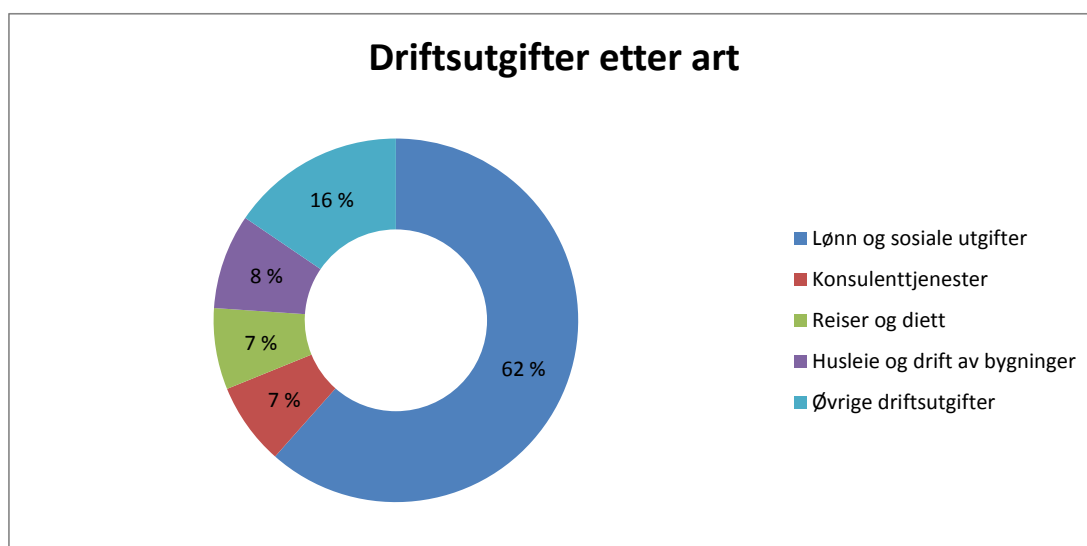
PTs samlede tildeling for 2014 var på 371,7 mill. kr. Medregnet belastningsfullmakt fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet på 57,8 mill. kr, utgjorde dermed totale disponible midler 429,5 mill. kr. Følgende figur viser fordelingen mellom postene:

Inklusive belastningsfullmakten utgjør tilskuddsmidlene 58% av totalbeløpet.

Driftsutgifter (post 01)

Etter fratrukk av offentlige refusjoner utgjorde driftsutgiftene rapportert til bevilgningsregnskapet 168,8 mill. kr. Beløpet er 1,6 mill. kr over tildeling, noe som gir en utnyttelsesgrad på postene 01-29 på 101 %. Figuren nedenfor viser driftsutgiftene fordelt etter art:

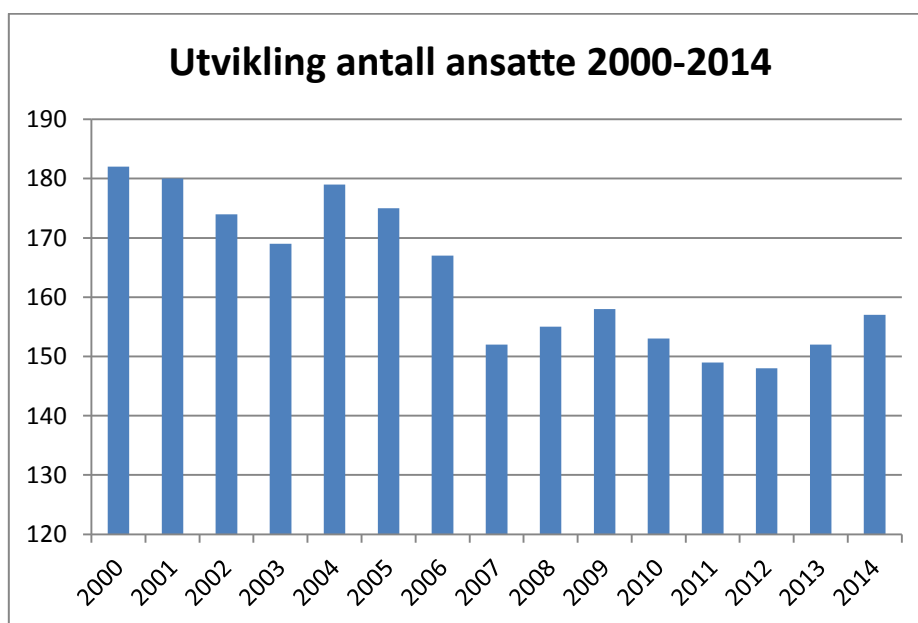
Lønn og sosiale utgifter utgjorde 62 % av driftsutgiftene på post 01, noe som er identisk med nivået i 2013. Forbruk av årsverk har økt med 5 % fra 2013 til 139. Årsaken er både lavere turnover og økt ressursbruk innenfor sentrale kjerneoppgaver, eksempelvis innenfor sikkerhet og beredskap.

For ytterligere kommentarer knyttet til årsregnskapet henvises det til kap. VI.

Samlet vurdering av ressursbruk og måloppnåelse

PTs overordnede mål er å legge til rette for et likeverdig tilbud av grunnleggende post- og elektroniske kommunikasjonstjenester av høy kvalitet og til rimelige priser over hele landet. Som resultatrapporteringen foran viser, er det svært bra måloppnåelsen innenfor alle hovedmål. Når antall årsverk har økt det siste året, er det verd å merke seg at bemanningen er redusert vesentlig fra tusenårsskiftet. Kjerneoppgavene har utviklet seg over tid, og nye oppgaver er lagt til samtidig som den totale ressursbruken er redusert.

Følgende figur viser antall ansatte fra år 2000 og frem til i dag:

Figuren underbygger at ressursbruken gjennom hele perioden har vært effektiv, og totalt sett er vi derfor meget godt fornøyd med resultater og måloppnåelse også i 2014.

Nkom har deltatt i regjeringens tidstypprosjekt, og identifisert det vi innen vårt område mener kan gjøres mer effektivt, både for oss selv og brukerne våre.

Vi er særlig opptatt av at staten skal være effektiv, og vi har i 2014 lagt særlig vekt på å undersøke om vi gjør overlappende arbeid med andre myndigheter. I slike tilfeller har vi tatt dette opp og belyst grensetilfeller, og fått inn i samarbeidsavtalene at vi skal avdekke hvilken av myndighetene som best svarer på den aktuelle problemstillingen.

Nkom kan ganske sikkert bli enda mer effektive på utvalgte områder, men med det store trykket innenfor elektronisk kommunikasjon, er vi mer bekymret for om det er så mange oppgaver og så stort arbeidspress i deler av organisasjonen at det bør justeres. Vi arbeider derfor kontinuerlig med prioritering og tuning av oppgavene, og vil fortsette å se på om det er deler av myndighetsoppgavene som kan nedtones.

Vår vurdering er at Nkom fyller sitt samfunnsoppdrag godt.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

1. Internkontroll og risikovurdering

Post- og teletilsynet har i 2014 hatt god styring og kontroll, tilpasset egenart og behov. Som gjennomgangen i kapittel III viser, har PT i 2014 oppnådd alle vesentlige mål og resultatkrav fastsatt av Samferdselsdepartementet.

For å sikre en forsvarlig intern kontroll, er det utarbeidet en økonomihåndbok som beskriver en rekke rutiner innenfor økonomiforvaltningen. Håndboken er tilgjengelig på PTs intranett. Riksrevisjonen har også i 2014 utført stedlig kontroll hos PT, og i likhet med tidligere år har PT ikke mottatt noen merknader.

PT benytter mål- og resultatstyring som det grunnleggende styringsprinsipp. Best resultat er styrende for og nedfelt i PTs ledelsesplattform:

Styre		Involvere og tilrettelegge	
Nkom-ledelse	Nkom-ledere	Nkom-ledelse	Nkom-ledere
Tydelig retning og forståelige mål	Sjekker at mål og oppdrag er klare både for medarbeidere og andre ledere. Gir tydelige frister og er klar på forventninger.	Faglig nysgjerrighet	Lytter til, viser interesse for og undersøker nye perspektiver. Gir medarbeiderne rom for utvikling innenfor de områdene Nkom trenger.
Resultat viktigere enn prosess	Setter grenser, prioriterer mellom oppgaver og er tydelig på effektiv bruk av ressurser. Rekrutterer de beste.	Ansvar og engasjement for hele Nkom	Legger til rette for aktiv dialog med medarbeidere og ledere på tvers av seksjoner og avdelinger. Løfter frem faglige seire og deler suksesser.
Endringsvillig kultur	Aksepterer at feil kan skje, og utfordrer vanetenking.	Åpenhet	Skaper trygge rammer for å gi innspill, og etterspør motforestillinger.

Styre ← → tyngdepunkt ← → Involvere og tilrettelegge
(tyngdepunktet kan variere i ulike saker)

PTs ledelse foretar årlig en overordnet risikovurdering av mål og krav i tildelingsbrevet. Resultatet fra dette arbeidet ble presentert sammen med rapporten for første tertial.

Rapporten viser at PTs ledelse har god kontroll på hvilke risikoer som truer måloppnåelsen. Tiltak er fulgt opp gjennom året, og risikoreduserende tiltak er så langt som mulig identifisert og iverksatt. Det er imidlertid fortsatt risiko knyttet til arbeidet med å innfri ambisjonene i SOROS-arbeidet. Dette er avgjørende for å nå målene satt innenfor sikkerhet og beredskap. Nye tiltak er adressert i tildelingsbrevet for 2015 og følges tett.

På grunn av endringer i reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten, ble det fra 1. juli gjort enkelte endringer i Instruks om økonomistyring for PT. De nye kravene gjelder blant annet krav til innhold i årsrapport, publisering av denne og krav om standard artskontoplan i staten fra 2014. Kravene er implementert.

Med virkning fra 2015 er også økonomisystemet tilrettelagt for å ivareta kravet til nøytral merverdiavgift i staten. Det er foretatt nødvendig intern opplæring og informasjonsmateriell er plassert lett tilgjengelig for alle ansatte, sammen med andre retningslinjer og rutiner på PTs intranett.

2. Personellmessige forhold

Det er nødvendig å styrke ressursinnsatsen innenfor sikkerhet og beredskap. PT startet i 2014 arbeidet med å fremforhandle en beredskapsavtale for å sikre tilstrekkelig hendelseshåndtering innenfor arbeidet med sikkerhet og beredskap. PT tar sikte på å iverksette avtalen i 2015.

PT har gjennom hele 2014 fulgt opp utleier og Lillesand kommune for få på plass en varig løsning på parkeringsforholdene ved PTs bygg i Lillesand.

Ved utgangen av 2014 var det 157 ansatte i PT, og av disse var syv midlertidige stillinger. Det er 38 prosent kvinner og 62 prosent menn. Tre av 16 ledere er kvinner, det vil si en kvinneandel blant ledere på om lag 19 prosent.

PT har 13 medarbeidere med innvandrerbakgrunn, noe som tilsvarer om lag 8 prosent. Gjennomsnittsalderen på ansatte var 44 år i 2014. Sykefraværet sett året under ett var 3,8 prosent.

Viktige personaltall oppsummeres i tabellen under:

Personaltall/År	2012	2013	2014
Antall ansatte	148	152	157

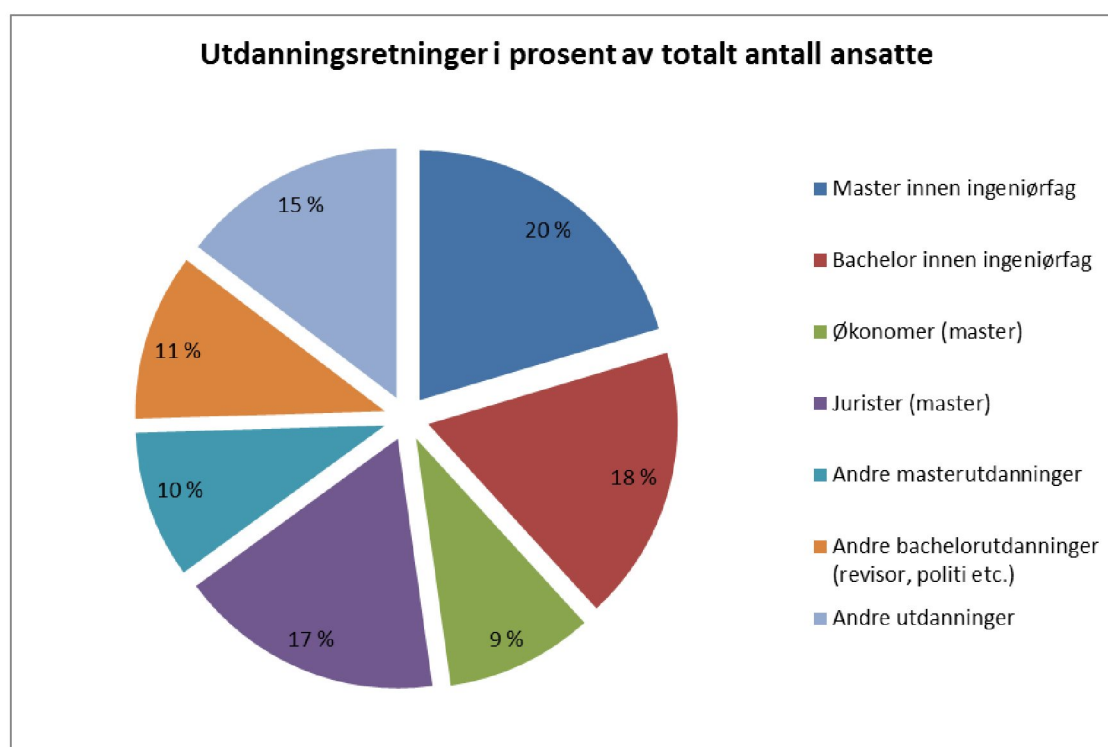
I 2014 avsluttet PT lærlingetiden for den første lærlingen innenfor IKT-faget. Opplegget fungerte svært bra og PT har derfor tatt inn to nye lærlinger; én ny lærling innenfor IKT-faget og én innenfor kokkefaget.

IA-avtalen for perioden 1. mars 2009 til 31. desember 2013 ble avsluttet og ny IA-avtale ble reforhandlet i 2014. PT gjorde derfor opp status i IA-arbeidet i 2014. Alle IA-mål ble oppnådd med god margin.

Basert på den nye IA-avtalen for perioden 4. mars 2014 til 31. desember 2018 har PT utarbeidet en ny IA-handlingsplan.

I 2013 innførte PT en lederplattform og i 2014 ble dette arbeidet utviklet videre. Plattformen handler om hvordan PT skal utøve styring, involvering og tilrettelegging for å oppnå best mulig ledelse. Et lederutviklingsprogram basert på plattformen er satt i gang i 2015.

PT er en kunnskapsintensiv virksomhet og er en stor og viktig arbeidsgiver på Sørlandet. PT har et godt omdømme og er attraktiv for mange profesjoner. Følgende figur viser profesjoner og utdanningsnivå i PT.

3. Effektivisering og forenkling

I forbindelse med årlige strategi- og virksomhetsplaner, arbeides det kontinuerlig med å allokere ressurser i forhold til de viktigste prioriteringene. Risikovurderinger av mål og krav i tildelingsbrevet er en del av denne prosessen.

PTs ledelsesplattform slår videre fast at PT-ledere skal sette grenser, prioritere mellom oppgaver og være *tydelige på effektiv bruk av ressurser*.

Organisering og videreutvikling av systemer og rutiner, slik at aktiviteter og oppgaveløsning utføres på en mest mulig effektiv måte, er med det et klart definert element i ledelsesplattformen.

Tidstyver fastsatt av andre

I august ga PT innspill til Samferdselsdepartementet på forenklinger av lov og regelverk fastsatt av andre myndigheter. Hensikten er å redusere tidstyver i forvaltningen. PT trakk frem Hovedavtalen i staten generelt, og bestemmelsene i § 12 og 13 som gjelder drøfting og forhandlinger spesielt: Avtaleverket bør forenkles og moderniseres.

Videre pekte vi på et u hensiktsmessig detaljert og vanskelig regelverk knyttet til dagens reiseregulativer. Regulativene bør slås sammen og forenkles. Kravene til dokumentasjon bør reduseres og detaljregler bør så langt som mulig erstattes med enkle sjablonregler.

Vi trakk også spesielt frem behovet for å forenkle regelverk og veileder som gjelder offentlige anskaffelser. Det er uforholdsmessig ressurskrevende å gjennomføre en anskaffelsesprosess i tråd med det gjeldende regelverket. I mange tilfeller er kostnaden ved å gjennomføre anskaffelsen urimelig stor, og større enn en eventuell besparelse. Her må også terskelverdiene økes.

Vi rapporterte også at ordningen med nettoføring av merverdiavgift som ble innført fra 2015 i praksis oppleves som en ny tidstyv. Det bør kunne etableres en ordning som på en enklere måte ivaretar intensjonen, for eksempel ved avgiftsfritak på salg av tjenester til statlige etater.

Tidstyver - regelforenklinger vi selv kan initiere eller iverksette

Det er besluttet å initiere forenklingstiltak innenfor følgende områder i 2014:

- Aeroforskriften – endre praksis
- Ekomforskriften - redusere tid for utfylling og behandling av registreringsskjema
- Registreringsforskriften – forenkle eller fjerne forskriften
- Nummerforvaltning – forenkle rapportering, etablere sentral database
- Elsikkerhetsforskriften – rapporteringsplikt vurderes fjernet

- Harmonisering av utdanningsløp – innarbeide krav til ekom i grunnutdanningen for ekominstallatører
- Frekvenstillatelser – forenklet lisensiering der det er mulig, og fribruk
- Tildeling av frekvenser ved konkurrerende prosedyre - forenkles
- Tildeling av frekvenser til kringkasting - forenkles
- Ekomloven § 12-3 tredje ledd fjerde setning – ekspropriasjon/lensmenn
- Søknadsbehandling av Svalbard-sakene - forenkling
- Til dels parallell datainnhenting fra PT og SSB – koordinering av statistikkinnhenting

Tidstyver - forenklinger av egne arbeidsrutiner og prosedyrer

Det er iverksatt følgende tiltak som gjelder egne arbeidsrutiner og prosedyrer i 2014:

- E-skjema – innen flere fagområder – Aero, Ekom og øvrige systemer
- PT.no – selvbetjening og bedre søkefunksjon
- Automatisert saksbehandling - igangsatt for 5-siffer, jobbes med øvrige systemer
- Mer brukervennlig saksbehandlerverktøy (Webdok)
- Delegering av ansvar og fullmakter
- Intranett – raskere tilgang til relevante dokumenter – bedre søkefunksjon
- Oversettelser – vurdere ny leverandør – tas så fort som mulig (kapasitet)

V. Vurdering av framtidsutsikter

Den stadig økende betydningen av elektronisk kommunikasjon i samfunnet, gjør at Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) må holde seg oppdatert og helst være i forkant på en rekke viktige områder. Fra å være infrastruktur og tjenester for de få, er elektroniske kommunikasjonstjenester blitt allemannseie. Dette er særlig tydelig når det gjelder mobiltelefoni, der utbredelsen av smarttelefoner i befolkningen er i verdenstoppen. Når enkeltpersoner og myndigheter bruker samme tjenester både privat og profesjonelt, er betydningen av tilgjengelighet, driftssikkerhet og konfidensialitet nesten ikke mulig å overvurdere.

Vår regulering blir enda viktigere å balansere fremover, slik at kravene myndigheten stiller fortsatt tar hensyn til innovasjon og investering. Det er en utfordring for ekommyndighetene (Samferdselsdepartementet (SD) og Nkom) sammen å sikre at vi har et oppdatert og relevant regelverk til enhver tid. Det felleseuropeiske regelverket skal virke i en rekke land med svært ulik ekomvirkelighet, og Norge må derfor fortsatt investere betydelige ressurser i å sikre at regelverket er tilstrekkelig fleksibelt for alle EØS-stater. Nkom vil derfor fortsette sitt engasjement blant annet i BEREC.

Avhengighet av ekom betyr økt sårbarhet, som igjen betyr krav til økt robusthet. Regelverket må tolkes dynamisk når vi vurderer kravene til sikkerhet i nett og tjenester, og hvor grensen mellom individuelt og kollektivt ansvar går og bør gå.

Diskusjonen om hvor regningen for store investeringer som må til for å sikre det sivile samfunnet bør plasseres, er ikke forventet å avta. Kravene til robusthet øker med samfunnets sårbarhet. De investeringer myndighetene må forvente selv å bidra med for å sikre fellesskapets interesser, vil også være økende.

En langsiktig planlegging av de offentlige investeringene i ekomsektorens infrastruktur, utfordrer den årlige bevilgningen av statlig finansiering. Dette fordi planleggingen og investeringene av natur er adskillig mer langsiktig enn de årlige bevilgningene tar høyde for.

Nkom ser frem til den nasjonale ekomplanen, som er varslet fra politisk ledelse. Så mye har skjedd og skjer på dette området, at et overordnet styringsdokument antakelig vil bidra både til overblikk og forutsigbarhet for både næringsaktører, andre myndigheter og befolkningen.

Nkom vil i 2015 prioritere å bidra til denne planen der SD ønsker.

Ekom spiller inn på en rekke andre samfunnsområder, slik andre spiller inn på de områdene vi har ansvar for. Det er vårt inntrykk at det fremdeles er potensiale for effektivisering og samordning i samarbeid mellom ulike statlige myndigheter for å oppnå et mest mulig smidig, helhetlig og effektivt statsapparat. Samarbeidsavtaler med en rekke andre etater med grenseflater mot Nkom er et viktig verktøy for å sikre dette. I vår egen myndighetsutøvelse er samordningen med SD om frekvensforvaltningen et eksempel vi verdsetter. Vi vil jobbe målrettet videre med å bidra til at vi eventuelt kan identifisere flere slike områder.

Det ligger an til full liberalisering av postmarkedet, og nye rammer for leveringspliktige posttjenester vil bli vedtatt i 2015. Det er en utfordring for Nkom å bidra til å sikre en bærekraftig konkurranse også innenfor de markedene for adresserte sendinger som skal liberaliseres. I tillegg er det en utfordring å sikre at vi har et oppdatert og adekvat postregelverk, inkludert relevant omfang av leveringspliktige fysiske formidlingstjenester.

Nkom observerer at det i økende grad er flere runder med klagebehandling etter vedtak osv., og er bekymret for om dette kan lede til en praksis vi i større grad enn hos oss ser i våre naboland: at saker går til rettsapparatet før vedtak blir gjeldende.

Nkom er lokalisert i Lillesand, og vi opplever utfordringer med å rekruttere arbeidskraft som har spesialisert kompetanse innen utvalgte fagfelt. Vi vil fortsette å utvikle vårt samarbeid med utvalgte læresteder, som f.eks. NTNU i Trondheim og UiA på Sørlandet, for å bygge interesse hos studenter og ikke minst bidra direkte inn i studiene med forelesninger om våre fagfelt. Det er ikke til å underslå at lokaliseringen så langt fra det som omtales som det politiske, økonomiske og demokratiske sentrum, også er en utfordring. Dette gjelder for eksempel vår ambisjon om å være beste kilde innenfor våre ansvarsområder. Imidlertid er lokaliseringen en

rammebetingelse som er gitt, og som vi fremover vil jobbe enda mer for å utnytte positivt. Det årlige «toppmøtet» for bransjen – Nkom Agenda (tidligere PT-forum) – har muligens noe av sitt positive omdømme knyttet til at det nettopp foregår utenfor hovedstadsområdet og innenfor helt definerte rammer.

Nkom jobber også systematisk med lønns- og stillingsvilkår i organisasjonen, men er naturlig nok begrenset av økonomiske rammer for statlig virksomhet. Vi vil også fortsette arbeidet med å sikre etaten et godt renommé som en viktig og riktig arbeidsplass for samfunnsengasjerte mennesker med kompetanse innenfor våre fagområder.

VI. Årsregnskapet

1. Ledelseskommentar årsregnskapet 2014

Formål

Post- og teletilsynet (PT) er underlagt Samferdselsdepartementet og er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet. PTs overordnede mål er å legge til rette for et likeverdig tilbud av grunnleggende post- og elektroniske kommunikasjonstjenester av høy kvalitet og til rimelige priser over hele landet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Samferdselsdepartementet i instruks for økonomistyring. Regnskapet gir et dekkende bilde av PTs disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

I 2014 har PT samlet disponert tildelinger på utgiftssiden på kr 371 695 000 og i tillegg mottatt en belastningsfullmakt på kr 57 800 000, jf. bevilgningsrapporteringen. Merutgiften for post 01 driftsutgifter ble kr 4 875 006, men etter justering for inntekter fra offentlige refusjoner har PT en merutgift på kr 1 652 110.

Samlet tildeling for post 70 tilskudd til telesikkerhet og beredskap utgjør kr 89 046 000, og hele beløpet er benyttet. Det er inngått beredskapsavtaler med fire tilbydere, og utbetalinger for avtalte tiltak i 2014 utgjør kr 35 661 106. I løpet av 2014 har de tre mobilnetteeierne innført en ordning som sikrer brukere med ansvar for særlig samfunnsviktige oppgaver, bedre fremkommelighet i mobilnettene. Det er gitt tilskudd til delvis kostnadsdekning på til sammen kr 24 714 651. PT har pålagt ekomtilbyderne å gjennomføre utbedringstiltak for å etablere forsterket ekom i utvalgte områder i syv pilotkommuner. I denne sammenheng er det utbetalt til sammen kr 28 670 243.

Fra 2014 er det etablert en ny tilskuddsordning til utbygging av bredbånd. Tildelte midler på post 71 sammen med belastningsfullmakt på kap. 551 post 61, utgjorde totalt kr 160 960 000 disponibelt til ordningen i 2014. Totalt 35 prosjekter i 15 fylker fikk tilskudd på til sammen kr 159 392 228. Administrative kostnader var på kr 1 560 579, og av dette utgjør dekningskart kr 983 750.

Inntektsførte gebyrer til PT utgjør kr 154 191 181. PT administrerer ordningen med salg av femsifrede telefonnummer, og inntektsført avgift til statskassen er kr 24 884 186. Inntektsført beløp til statskassen i forbindelse med auksjon av 800 MHz-båndet offshore, utgjør kr 15 976 500.

PTs reguleringsfond er et hjelpemiddel for å kompensere for tilfeldige utgifts- og inntektsvariasjoner, slik at kravet om full kostnadsdekning kan tilfredsstilles uten store gebyrendringer i det enkelte år.

Reguleringsfondet var ved inngangen til 2014 på kr 31 206 389. Ved regnskapsavslutningen ble det overført kr 16 932 953 fra fondet, jf. note 1. Saldo på reguleringsfondet pr 31.12.2014 er kr 14 273 435.

Artskontorrapporteringen viser at rapporterte utgifter til drift og investeringer eksklusiv utbetalinger av tilskudd summerte seg til kr 181 124 135. Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter beløp seg til kr 107 102 901, mot kr 99 586 847 i 2013. Økningen skyldes hovedsakelig en økning i antall årsverk, jf. opplysninger i note 2. Lønnsandel av driftsutgiftene er 62 prosent.

Det har også vært en økning i andre utgifter til drift, noe som har sammenheng med et økt aktivitetsnivå. Det ble i 2014 utbetalt kr 12 283 024 til ulike anskaffelser på post 45.

Hovedsakelig gjelder dette IT-relaterte utgifter og ulike anskaffelser knyttet til frekvenskontrollen.

Mellomværende med statskassen utgjorde ved utgangen av året kr 18 443 860. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor. Årsregnskapet er per i dag ikke ferdig revidert, men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2015. Beretningen er unntatt offentlighet fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 fra Riksrevisjonen.

Lillesand, 12. mars 2015

Torstein Olsen

direktør i Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Post- og teletilsynet til og med 31.12.2014)

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for Post- og teletilsynet (PT) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (bestemmelsene), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av eget departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.8.1. Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

2. Bevilgningsrapportering

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som PT har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som PT har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser PT står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel/post.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kombinasjon av kapittel/post (belastningsfullmakter) vises i kolonnen for samlet tildeling, og er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet og vises i kolonnen for regnskap.

3. Artskontorrapporteringen

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall PT har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. PT har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen.

Note 7 til artskontorrapporteringen viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2014

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merutgift (-) og mindretgift
1380	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	01	Driftsutgifter	A, B	167 189 000	172 064 006	-4 875 006
1380	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A, B	12 300 000	12 283 024	16 976
1380	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	70	Tilskudd til telesikkerhet og beredskap	A, B	89 046 000	89 046 000	0
1380	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	71	Tilskudd til bredbånds-utbygging	A, B	103 160 000	103 152 807	7 193
0551	Kommunal- og moderniserings-departementet (belastningsfullmakt)	61	Næringsrettede midler til regional utvikling	B	57 800 000	57 800 000	
<i>Sum utgiftsført</i>					429 495 000	434 345 837	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merinntekt og mindreinntekt (-)
4380	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	01	Diverse gebyrer	B	152 700 000	154 191 181	1 491 181
4380	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	15	Refusjon arbeidsmarkeds tiltak	B		2 938	2 938
4380	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	16	Refusjon foreldrepenge	B		2 003 649	2 003 649
4380	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	17	Refusjon lærlinger	B		43 627	43 627
4380	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	18	Refusjon sykepenge	B	0	1 172 682	1 172 682
4380	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	51	Fra reguleringsfondet	B	16 789 000	16 932 953	143 953
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse	B		22 739 819	
5583	Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser	70	5-sifret nummerserie forvaltning	B		24 884 186	
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	83	Renter av alminnelige fordringer			23 403	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift			12 695 311	
<i>Sum inntektsført</i>					169 489 000	234 689 750	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						199 656 087	
Kapitalkontoer							
60050101	Norges Bank KK /innbetalinger					207 713 777	
60050102	Norges Bank KK/utbetalinger					-423 863 673	
7xxxx	Endring i mellomværende med statskassen					16 493 808	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)							
Konto	Tekst		2014	2013	Endring		
7000xx	Mellomværende med statskassen		-18 443 860	-34 937 669	16 493 808		

Note A Forklaring av samlet tildeling

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
138001	0	167 189 000	167 189 000
138045	0	16 789 000	16 789 000
138070	30 146 000	58 900 000	89 046 000
138071	53 160 000	50 000 000	103 160 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastningsfullmakter	Merutgift(-)/ mindretgift etter avgitte belastningsfullmakter	Standard refusjoner på inntektspostene 15-18	Merinntekter iht merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
138001		-4 875 006		-4 875 006	3 222 896				-1 652 110		0
138045	"kan overføres"	16 976		16 976	Ikke aktuell				16 976		0
138070	"kan overføres"	0		0	Ikke aktuell				0		0
138071	"kan overføres"	7 193		7 193	Ikke aktuell				7 193		7 000

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se det årlige rundskrivet R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter*Mottatte belastningsfullmakter*

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) har fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet mottatt en belastningsfullmakt på kr 57 800 000 på kapittel 551 post 61. Hele belastningsfullmakten er benyttet innenfor den nye tilskuddsordningen for utbygging av bredbånd.

Fullmakt til å bruke standard refusjoner av lønnsutgifter til å overskride utgifter

Virksomheten har brukt lønnsrefusjoner som er rapportert på kapittel 4380 post 15-18 til å delvis dekke inn merutgifter under driftsposten 138001. Lønnsrefusjonene beløper seg samlet til kr 3 222 896. Resterende merutgift er på kr 1 652 110.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Merutgiften på kr 1 652 110 er innenfor fullmakten til å overskride bevilgningen på kapittel 1380 post 01. Merinntekten på kapittel 4380 post 01 utgjør kr 1 491 181.

Romertallsvedtak XVI - Fullmakt til å overføre fra reguleringsfondet

I 1992 ble reguleringsfondet for Nkom opprettet. Fondet er et hjelpemiddel for å kompensere for tilfeldige utgifts- og inntektsvariasjoner, slik at kravet om full kostnadsdekning kan tilfredsstilles uten store gebyrdring i det enkelte år. I henhold til St.prp. nr. 24 (2008-2009) er intensjonen at fondet gradvis skal nedtrappes. Ved regnskapsavslutningen ble det overført kr 16 932 953 fra fondet. Saldo på reguleringsfondet pr 31.12.2014 er kr 14 273 435.

Stikkordet «kan overføres»

Virksomhetens bevilgning på kapittel 1380, post 45,70 og 71 er gitt stikkordet "kan overføres"

Mulig overførbart beløp

Mindreforbruk på kapittel 1380, post 45 beløper seg til kr 16 976. Beløpet søkes ikke overført til neste budsjettår. Ubrukt bevilgning på kapittel 1380, post 71 utgjør kr 7 193. Kr 7 000 søkes overført til neste budsjettår. Det er ikke aktuelt å overføre midler til neste år fra andre utgiftsposter da det ikke gjenstår midler på postene. Mulig overføring til neste år er en beregning, og virksomheten får tilbakemelding fra overordnet departement om endelig beløp som overføres til neste år.

Fullmakt på kap 5583, post 70

Nkom administrerer ordningen med salg av femsifrede telefonnummer. Inntektsført beløp er kr 24 884 186.

Fullmakt på kap 5309, post 29

I 2014 har Nkom gjennomført en auksjon av 800 MHz-båndet offshore. Inntektsført beløp er kr 15 976 500. I tillegg er det inntektsført bøter og

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2014

	Note	2014	2013
Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	154 191 181	141 205 858
Innbetalinger fra tilskudd			289 093
Overføring fra reguleringsfondet		16 932 953	14 443 365
<i>Sum innbetalinger</i>		171 124 135	155 938 316
Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	2	107 102 901	99 586 847
Offentlige refusjoner vedrørende lønn	2	-3 222 896	-2 987 246
Utbetalt til investeringer	3	12 283 024	11 047 394
Andre utbetalinger til drift	4	64 961 105	58 745 321
<i>Sum utbetalinger</i>		181 124 135	166 392 316
Netto rapporterte utgifter til drift og investeringer		10 000 000	10 454 000
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	5	24 907 589	25 611 558
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		24 907 589	25 611 558
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	6	248 438 228	33 831 900
Forvaltningskostnader	6	1 560 579	
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		249 998 806	33 831 900
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
5700 Folketrygdens inntekter - Arbeidsgiveravgift		12 695 311	11 759 090
5309 Tilfeldige inntekter (auksjonsinntekter, bøter, mulkt, gruppelev m.m)		22 739 819	1 792 861 579
<i>Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler</i>		35 435 130	1 804 620 669
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		199 656 087	-1 785 946 327
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2014	2013
Fordringer		769 281	571 495
Skyldig skattetrekk		-4 939 706	-4 302 775
Reguleringsfond		-14 273 435	-31 206 389
Sum mellomværende med statskassen	7	-18 443 860	-34 937 669

Note 1 Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet

	31.12.2014	31.12.2013
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Ekomtilbydergebyr	66 887 000	62 178 000
Frekvensgebyr	59 018 377	52 771 193
Autorisasjonsgebyr	12 770 055	12 038 685
E-signaturgebyr og domenenavn	4 557 000	3 492 000
Gebymummertjeneste	4 033 548	3 989 441
Gebyr 5-siffer	3 695 202	3 736 539
Postoperatørgebyr	3 230 000	3 000 000
Sum innbetalinger fra gebyrer	154 191 181	141 205 858
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd	0	289 093
Overføring fra reguleringsfondet *	16 932 953	14 443 365
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	16 932 953	14 732 458
Sum inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	171 124 135	155 938 316

*) Nkoms utgifter, med unntak av tilskuddsmidler og refusjon som gjelder radiostøykontrollen, skal finansieres ved gebyrinntekter under kap. 4380 og ved å hente midler fra reguleringsfondet

	31.12.2014	31.12.2013
Beregning av årets overføring fra reguleringsfondet		
Sum utgifter kap. 1380, postene 01 og 45	184 347 031	169 379 562
Sum inntekter kap. 4380, postene 01-18	-157 414 077	-144 482 197
Overført fra forrige år	0	-454 000
Finansiering av radiostøykontrollen	-10 000 000	-10 000 000
Overføring fra reguleringsfondet	16 932 954	14 443 365

Note 2 Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter og innbetalinger av offentlige refusjoner vedrørende lønn

	31.12.2014	31.12.2013
<i>Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter</i>		
Lønninger	92 305 573	85 425 124
Arbeids giveravgift	12 695 311	11 759 090
Andre ytelser	2 102 017	2 402 634
Sum utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	107 102 901	99 586 847
<i>Offentlige refusjoner vedrørende lønn</i>		
Sykepenger og andre refusjoner	-3 222 896	-2 987 246
Sum offentlige refusjoner vedrørende lønn	-3 222 896	-2 987 246
Antall årsverk:	146	138

Note 3 Utbetalt til investeringer

	31.12.2014	31.12.2013
IT-relaterte anskaffelser	6 080 823	3 226 238
Bygningsmessige anlegg	2 340 342	2 038 770
Verktøy og instrumenter	2 827 566	2 202 978
LRIC modeller *	775 544	2 691 506
Andre utgiftsførte investeringer	258 750	887 901
Sum utbetalt til investeringer	12 283 024	11 047 394

*) LRIC: Long Run Incremental Cost. Metode for kostnadsberegning som Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) bruker i forbindelse med prisregulering i ekomarkedene

Note 4 Andre utbetalinger til drift og utbetaling av finansutgifter

	31.12.2014	31.12.2013
<i>Andre utbetalinger til drift</i>		
Husleie	10 368 192	10 145 691
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	3 892 051	4 021 005
Leie datasystemer, kontormaskiner ol.	5 196 039	5 588 558
Reparasjon og vedlikehold	1 365 810	1 045 316
Mindre utstyrsanskaffelser	2 681 596	2 247 424
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	12 358 712	11 459 633
Annonser, kunngjøringer	1 718 041	1 867 875
Aviser, tidsskrifter, bøker o.l.	1 683 852	1 204 305
Kurs og konferanser	5 264 403	4 408 203
Telefon, porto ol.	2 860 117	2 323 877
Reiser og diett	12 214 618	10 551 135
Øvrige driftsutgifter	5 357 675	3 882 300
Sum andre utbetalinger til drift	64 961 105	58 745 321

Note 5 Innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2014	31.12.2013
Avgift femsifret nummerserie	24 907 589	25 611 558
Sum innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten	24 907 589	25 611 558

Note 6 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2014	31.12.2013
Tilskudd til telesikkerhet og beredskap, utbetalt	89 046 000	33 831 900
Tilskudd til bredbåndsutbygging, utbetalt	159 392 228	
Tilskudd til bredbåndsutbygging, forvaltningskostnader	1 560 579	
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	249 998 806	33 831 900

Tilskudd til telesikkerhet og beredskap

Det er i 2014 inngått beredskapsavtaler med fire tilbydere. Utbetalinger for avtalte tiltak i 2014 utgjør kr 35 661 106.

Forskrift om prioritet i mobilnett ble innført 21.10.2013. I løpet av 2014 har de tre mobilnetteeierne innført prioritetsordningen og de aktuelle tilbyderne har mottatt delvis kostnadsdekning på til sammen kr 24 714 651

I løpet av 2014 har Nkom pålagt ekomtilbyderne å gjennomføre utbedringstiltak for å etablere forsterket ekom i utvalgte områder i syv pilotkommuner. I denne sammenheng er det utbetalt til sammen kr 28 670 243.

Totalt er det dermed utbetalt kr 89 046 000.

Tilskudd til bredbåndsutbygging

Fra 2014 er det etablert en ny tilskuddsordning til utbygging av bredbånd som Nkom forvalter. Formålet med ordningen er å sikre alle husstander et tilbud om bredbånd med grunnleggende kvalitet.

Det ble mottatt 171 søknader og til sammen ble det søkt om tilskudd på 713 mill. kr. Totalt 35 prosjekter i 15 fylker fikk tilskudd på til sammen kr 159 392 228. Administrative kostnader var på kr 1 560 579 (herav utgjør dekningskart kr 983 750)

Note 7 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2014	31.12.2014	
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med	Forskjell
Omløpsmidler			
Kundefordringer	3 091 078	0	3 091 078
Andre fordringer	765 227	769 281	-4 054
Kasse og bank *	971 079		971 079
<i>Sum</i>	4 827 385	769 281	4 058 104
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-88 880	0	-88 880
Skyldig skattetrekk	-4 939 706	-4 939 706	0
Annen kortsiktig gjeld	-971 079		-971 079
Reguleringsfond	-14 273 435	-14 273 435	0
<i>Sum</i>	-20 273 100	-19 213 141	-1 059 959
Sum	-15 445 716	-18 443 860	2 998 145

* Deponeringskonto